

Ontwikkelingsvisie horeca Schouwen-Duiveland

Afdeling Recreatie, Economie en Bijzondere Wetten

Vastgesteld door de gemeenteraad op 31 mei 2007

Amendementen vastgesteld door de gemeenteraad op 20 december 2007

1 Ontwikkelingsvisie horeca Schouwen-Duiveland	4
1.1 Achtergrond en aanleiding	4
1.2 Doelstelling	4
1.3 Centrale vraagstelling en deelvragen	4
1.4 Definitie horeca	5
1.5 Relatie tot overige nota's verblijfsrecreatie	5
1.6 Sturingsfilosofie	5
1.7 Opzet ontwikkelingsvisie	6
2 Horeca in beeld	7
2.1 Kansen en bedreigingen	7
2.1.1 <i>Bedreigingen</i>	7
2.1.2 <i>Kansen</i>	8
2.2 Trends in de horeca	9
2.2.1 <i>Verblijfsrecreatieve horeca</i>	9
2.2.2 <i>Consumptieve horeca</i>	10
2.3 Relevant beleid	10
2.3.1 <i>Provinciaal beleid</i>	10
2.3.2 <i>Gemeentelijk beleid</i>	11
2.3.3 <i>Toekomstig relevant beleid</i>	12
2.4 Definities	12
2.5 Inventarisatie horeca	13
2.5.1 <i>Verblijfsrecreatieve horeca</i>	13
2.5.2 <i>Consumptieve horeca</i>	13
3 Speerpunten visie horeca Schouwen-Duiveland	15
3.1 Een toename van het aantal overnachtingen en bestedingen	15
3.2 Versterken van de identiteit en profilering	16
3.3 Een opwaardering van het totaalproduct	16
3.4 Een versterking, opwaardering en verbreding van het huidige aanbod	16
3.5 Versterken van de samenwerking	17
3.6 Samenvatting	17
4 Ontwikkelingsvisie verblijfsrecreatieve horeca	18
4.1 Bed & Breakfast	18
4.1.1 <i>Bestaande vestigingen</i>	18
4.1.2 <i>Nieuwvestiging</i>	18
4.1.3 <i>Uitbreiding</i>	19
4.2 Pensions	19
4.2.1 <i>'Nieuwe' pensions</i>	19
4.2.2 <i>Nieuwvestiging</i>	20
4.3 Hotels	20
4.3.1 <i>Eenvoudige en middenklasse hotelaccommodatie</i>	21
4.3.2 <i>Luxe hotelaccommodatie</i>	21
4.4 Samenvatting	21
5 Ontwikkelingsvisie consumptieve horeca	23
5.1 Ontwikkelingsvisie horeca in de kernen	23
5.1.1 <i>Brouwershaven</i>	24
5.1.2 <i>Bruinisse</i>	24
5.1.3 <i>Burgh</i>	24
5.1.4 <i>Dreischor</i>	24
5.1.5 <i>Ellemeet</i>	24

5.1.6 Haamstede	25
5.1.7 Kerkwerve	25
5.1.8 Nieuwerkerk	25
5.1.9 Noordgouwe	25
5.1.10 Noordwelle	25
5.1.11 Oosterland	25
5.1.12 Ouwerkerk	26
5.1.13 Renesse	26
5.1.14 Scharendijke	26
5.1.15 Schuddebeurs	27
5.1.16 Serooskerke	27
5.1.17 Sirjansland	27
5.1.18 Zierikzee	27
5.1.19 Zonnemaire	28
5.2 Ontwikkelingsvisie Buitengebied	28
5.3 Horeca op recreatieterreinen	28
5.4 Eetkramen	29
5.5 Strandpaviljoens	29
5.6 Terrasoverkappingen	29
6 Ondersteunende horeca	30
6.1 Wat is ondersteunende horeca?	30
6.2 Kaders voor ondersteunende horeca	30
6.3 Limitering ondersteunende horeca	30
7 Hoofdpijnen uitvoeringsplan horeca Schouwen-Duiveland	32
7.1 Horecaloket	32
7.2 Integrale controles	32
7.3 Opzetten gemeentelijke horeca-database	32
7.4 Vestigingsbeleid	32
7.5 Haalbaarheidsonderzoek uitplaatsing uitgaanshoreca Renesse/Zierikzee	33
7.6 Uitvoeringsplan	34
7.7 Implementatie en Evaluatie	34
Bijlage 1 Definities horeca	
Bijlage 2 Inventarisatie horeca Schouwen-Duiveland	
Bijlage 3 Staat van horeca-activiteiten	
Bijlage 4 Aanmeldingsformulier Bed & Breakfast	

1 Ontwikkelingsvisie horeca Schouwen-Duiveland

1.1 Achtergrond en aanleiding

Horeca op Schouwen-Duiveland vervult een aantal belangrijke functies. Allereerst heeft de horeca een economische functie. De horeca zorgt immers voor bestedingen en werkgelegenheid. Daarnaast heeft de horeca ook een bepaalde aantrekkingskracht voor gasten die niet op het eiland Schouwen-Duiveland wonen of verblijven. Winkelgebieden hebben immers meer aantrekkingskracht wanneer in (of in de directe omgeving van) de winkelstraten aantrekkelijke horeca is gevestigd. Ten tweede kent de horeca ook een sociale functie. Het vervult een wezenlijke ontmoetingsfunctie in de verschillende dorpskernen. Doordat de horeca ook zorgt voor bezoekers op straat na de sluitingstijden van detaillisten wordt ook de sociale veiligheid vergroot. Ten derde heeft de horeca een recreatieve functie.

Deze laatste functie van de Horeca is voor de economie en werkgelegenheid van de Gemeente Schouwen-Duiveland van groot belang. Uit onderzoek¹ naar het bestedingspatroon van toeristen (toeristen die één of meerdere nachten op Schouwen-Duiveland overnachten) blijkt dat het grootste gedeelte van de bestedingen van een toerist per dag bestaat uit verblijfskosten (38% van de totale uitgaven per dag), en op de tweede plaats aan uitgaven binnen de consumptieve horeca (27% van de totale uitgaven). Uit hetzelfde onderzoek blijkt dat horeca de meest bezochte voorziening is naast het strand. De toerist is afhankelijk van de horeca om zijn/haar verblijf tot een succes te maken. De horecasector van Schouwen-Duiveland is op haar beurt weer grotendeels afhankelijk van de toerist.

In deze visie wordt de horecasector onder de loep genomen en worden trends gesignaleerd, zodat de Gemeente Schouwen-Duiveland een bijdrage kan leveren aan de invulling van enkele kansen (de zogenoemde niches) die zich op Schouwen-Duiveland bevinden. Daarnaast wil deze visie bijdragen aan een goede regulering van minder goede effecten van de horeca (veiligheid, hinder, enz.) door richtlijnen te geven voor de toewijzing van planologische bestemmingen.

We hebben gekozen voor de term ontwikkelingsvisie (in plaats van horecabeleid), omdat de nadruk niet zo zeer ligt op het voorkomen van overlast (dit wordt al beschreven in de Nota Integraal Veiligheidsbeleid Schouwen-Duiveland 2005-2008), maar vooral op de ontwikkeling van de horecasector.

Deze nota is besproken met onder andere Koninklijke Horeca Nederland, de Vereniging voor Hotel- en Pensionhouders, Z.Z. Neptunes en de Verenigde Ondernemersvereniging.

1.2 Doelstelling

Het doel van deze ontwikkelingsvisie is om kaders aan te geven waarbinnen horecaontwikkelingen mogelijk zijn op Schouwen-Duiveland. Deze kaders dienen als richtlijn bij het maken van ruimtelijke afwegingen, onder meer bij de actualisering van bestemmingsplannen. Daarnaast heeft het tot doel het signaleren van trends waarop de Gemeente Schouwen-Duiveland haar beleidskeuzes kan baseren. Wij verwachten door deze visie openbaar te maken, helderheid te scheppen zowel intern als extern (welke richting wil de gemeente opgaan met de horeca sector, wat is waar mogelijk?), zodat de lastendruk die de ondernemer ervaart, verminderd kan worden (minder af te wijzen vergunningaanvragen, en intern snellere afhandeling van aanvragen).

1.3 Centrale vraagstelling en deelvragen

De vraag die centraal staat bij de ontwikkelingsvisie horeca Schouwen-Duiveland luidt: Op welke locaties op Schouwen-Duiveland zijn horecaontwikkelingen wenselijk voor nieuwe (of

¹ Recreatiemonitor SGP Schouwen, Alterra, Wageningen, 2007

uitbreiding van huidige) horecagelegenheden en aan welke randvoorwaarden dienen deze te voldoen?

Deze vraagstelling kan worden opgesplitst in enkele deelvragen die ieder een deel van de analyse (c.q. inventarisatie) zullen bevatten:

- Op welke locaties op Schouwen-Duiveland bevinden zich momenteel horecagelegenheden en hoe is het horeca-aanbod samengesteld? (kwantitatieve analyse);
- Welk aanbod bestaat er in de horecavoorzieningen en waar liggen nog kansen voor ontwikkeling (aanbodgerichte en kwalitatieve analyse);
- Op welke locaties zijn nog mogelijkheden voor uitbreiding van het aantal horecagelegenheden?
- Welke kaders gaan gelden voor de ontwikkeling van nieuwe horecagelegenheden? (kaderstelling).

1.4 Definitie horeca

In artikel 2.3.1.1 van de Algemene Plaatselijke Verordening wordt onder een horecabedrijf verstaan: “...de voor het publiek toegankelijke, besloten ruimte waarin bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was logies wordt verstrekt of dranken worden geschonken of rookwaren of spijzen voor directe consumptie worden bereid of verstrekt. Onder een horecabedrijf worden in ieder geval verstaan: een hotel, restaurant, pension, café, cafetaria, snackbar, discotheek, buurthuis of clubhuis.”

De definitie zoals deze in de APV is beschreven handhaven we ook hier, echter dient opgemerkt te worden dat deze definitie niet altijd geheel overeenkomt met de planologische definitie van horeca (bijvoorbeeld in bestemmingsplannen). In deze ontwikkelingsvisie zullen we een tweedeling maken tussen enerzijds verblijfsrecreatieve horeca (hotel, pension en Bed & Breakfast) en anderzijds consumptieve horeca (café, discotheek, restaurant etc.). Bij deze tweedeling kijken we naar het oorspronkelijke doel van de horecagelegenheid: het aanbieden van overnachtingen of het aanbieden van consumerende goederen.

1.5 Relatie tot overige nota's verblijfsrecreatie

Deze beleidsvisie vormt een onderdeel van het Actieprogramma “Schouwen-Duiveland kiest voor Toerisme” (2004) dat een koers uitzet voor het toeristische beleid voor de periode 2005 tot en met 2015.

Daarnaast is deze beleidsvisie een onderdeel van een driedelige serie beleidsnota's die een visie beschrijven over de verblijfsrecreatie op Schouwen-Duiveland. Voor de verblijfsrecreatie op kampeerterrainen is beleid geformuleerd in de *Nota Kamperen*. Voor de verblijfsrecreatieve horeca (hotels, pensions en Bed & Breakfast) is dit geformuleerd in deze *Ontwikkelingsvisie Horeca Schouwen-Duiveland* (deze gaat tevens over de consumptieve horeca). De laatste nota in deze serie zal de *Ontwikkelingsvisie Overige Verblijfsrecreatie* zijn waarin aandacht wordt besteed aan groepsaccommodaties, appartementen, tweede woningen, vakantiewoningen en bungalowparken.

1.6 Sturingsfilosofie

Deze ontwikkelingsvisie stelt ruimte voor ontwikkeling centraal en wil hierbij het aantal regels voor vestiging zo veel mogelijk beperken. Het beleid is gericht op een groei (kwalitatief dan wel kwantitatief) van de horeca waarbij de ondernemer de verantwoordelijkheid heeft om de behoefte van de markt te bepalen. Er bestaat echter een spanningsveld tussen horeca en andere functies (waaronder wonen). Om de branche in evenwicht met andere functie c.q. branches te kunnen laten functioneren is goede regulering van extreme effecten van belang. Deze aspecten worden meegenomen bij toewijzing van planologische bestemmingen. Daarnaast zullen gevolgen van nieuwvestiging of uitbreiding van horecagelegenheden afzonderlijk bij aanvraag van de vergunning beoordeeld worden op:

- Ruimtelijke criteria (bijvoorbeeld beeldkwaliteit, planologische inpassing, ruimtelijke kwaliteitsverbetering);

- Milieucriteria (bijvoorbeeld geluids- of stankoverlast);
- Verkeerstechnische criteria (bereikbaarheid, parkeeraanbod etc.);
- Locatiecriteria (geschikte vestigingslocaties);
- Veiligheidscriteria (brandveiligheid, verkeersveiligheid).

Met deze ontwikkelingsvisie wordt de markt zoveel mogelijk opengelaten en zal marktwerking optreden. Voordelen zijn dat de concurrentie bevordert wordt en daarmee ook de kwaliteit, dat de ondernemers ruimte hebben om te ondernemen en dat de administratieve lasten beperkt kunnen worden. Het beleid kan, indien er onvoldoende monitoring plaatsvindt, ook leiden tot leegstand. Er dient hierbij tijdig te worden ingespeeld op signalen vanuit de markt. Iedere vier jaar zullen we het beleid monitoren. Indien er tussentijds veelvuldig leegstand wordt gesignaleerd dan kan de monitoring versneld plaatsvinden. Deze monitoring kan leiden tot het aanpassen van beleid.

1.7 Opzet ontwikkelingsvisie

Hoofdstuk twee van deze nota beschrijft globaal de horecasector op Schouwen-Duiveland. Niet alleen inventariseren we hier de kansen, bedreigingen en trends, maar ook hebben we hier een inventarisatie gemaakt van het relevante beleid, de diverse definities en het bestaande horeca-aanbod. In hoofdstuk drie schetsen we een visie op basis van de kansen, bedreigingen en trends. Dit hoofdstuk vormt de basis voor de ontwikkelingsvisie. In hoofdstuk vier werken we de visie voor de verblijfsrecreatieve horeca (dat wil zeggen hotels, pensions en Bed & Breakfast) nader uit. In hoofdstuk vijf gebeurt dit voor de consumptieve horeca. In hoofdstuk zes en zeven zullen we het beleid voor achtereenvolgens Nieuwe Economische Draggers en ondersteunende horeca nader uitwerken. Ten slotte beschrijven we in hoofdstuk zeven enkele stimuleringsmaatregelen die de horecasector verder dienen te versterken en ontwikkeling te stimuleren.

2 Horeca in beeld

In dit hoofdstuk brengen we de horeca op Schouwen-Duiveland in beeld vanuit verschillende perspectieven. Allereerst schetsen we de kansen en bedreigingen voor deze sector. Vervolgens zullen de meest relevante (landelijke) trends voor horeca op Schouwen-Duiveland behandeld worden. Aansluitend zullen we een korte uiteenzetting geven van relevant beleid over de ontwikkeling van horeca op Schouwen-Duiveland en de gehanteerde definities. Tot slot wordt in het kort de samenstelling van de horeca op Schouwen-Duiveland beschreven.

2.1 Kansen en bedreigingen

Voor de horecasector zijn een aantal kansen en bedreigingen op lokaal niveau te formuleren. Door inzicht te krijgen in deze kansen en bedreigingen is een goed beeld te vormen van de aandachtspunten voor de gemeente Schouwen-Duiveland om de sector te versterken.

Bedreigingen	Kansen
Afname van het aantal overnachtingen	Luxe
Afname van de bestedingen	Zakelijke markt
Afname van het investeringsniveau	Opwaardering en verbreding van de markt
Toename van de lokale lastendruk	Seizoensverlenging
Toename van aanbod in dezelfde categorie	Versterking van bestaande voorzieningen en omgeving
Hoge administratieve lasten	Samenwerking
Onvoldoende profilering	Schouwen-Duivelandpas
Gering voorzieningenniveau	

2.1.1 Bedreigingen

Afname van overnachtingen en bestedingen

De afname van het aantal overnachtingen op Schouwen-Duiveland vormt een bedreiging. Een lagere bezetting in de verblijfsrecreatieve horeca leidt tot minder bestedingen op Schouwen-Duiveland. Dit is een bedreiging voor een sector die geconfronteerd wordt met stijgende kosten (lokale lasten, inkoopprijzen, personeel, enz.) en de concurrentie uit het buitenland.

Afname van het investeringsniveau

Door de afname van overnachtingen en bestedingen hebben veel bedrijven het moeilijk om hun (financiële) positie gezond te houden. Hierdoor blijven ook de investeringen achter.

Toename van (lokale/administratieve) lastendruk

De lasten in de horecasector zijn de afgelopen jaren toegenomen. Met name de administratieve lasten worden door de sector als hoog ervaren (bijvoorbeeld door de vele controles, invulformulieren etc.).

Toename van aanbod in dezelfde categorie

De horeca op Schouwen-Duiveland bevat veel aanbod in dezelfde categorie. Hierdoor is het onderscheidend vermogen van diverse horecagelegenheden gering.

Onvoldoende profilering

Schouwen-Duiveland weet zich tot op heden onvoldoende te profileren als toeristisch product. Nog onvoldoende worden de unieke elementen van het eiland belicht en benut. Schouwen-Duiveland is niet alleen zon, zand en zee, maar heeft nog zoveel meer. Voorbeelden zijn de cultuur, natuur, streekgerechten, pittoreske dorpjes etc.

Gering voorzieningenniveau

Schouwen-Duiveland heeft een gering voorzieningenniveau. Naast het gebrek aan een elkweervoorziening biedt het de gast ook te weinig comfort. Hierdoor worden concurrerende (binnen- en buitenlandse) gebieden interessanter voor de toerist.

2.1.2 Kansen

Luxe

Er is een toenemende vraag naar luxe en comfort, met name ook door de opkomst van de Belgische markt. Momenteel heeft Schouwen-Duiveland relatief weinig aanbod in dit segment. Aan de vraag naar luxe kan niet alleen voldaan worden door een opwaardering in luxe en comfort van de verblijfsaccommodaties, maar ook van de consumptieve horeca en detailhandel. Op deze manier kunnen de bestedingen verhoogd worden. Uiteraard dient dit gekoppeld te worden aan het imago dat Schouwen-Duiveland zichzelf wil toekennen.

Zakelijke markt

Schouwen-Duiveland richt zich nog beperkt op de zakelijke markt. Enkele hotels richten zich duidelijk op dit segment en bieden hiervoor ook de nodige voorzieningen (zoals bijvoorbeeld vergaderaccommodatie). Met de opkomst van het leertoerisme (overnachtingen in combinatie met cursussen, congressen en seminars), de rust en ruimte van het eiland en de relatief kleine afstand tot de randstad kan de zakelijke markt voor Schouwen-Duiveland een groeimarkt vormen. Dit segment is echter gekoppeld aan een behoefte naar (betaalbare) luxe. Hiervoor dient een opwaardering plaats te vinden in het huidige aanbod van horeca, verblijfsaccommodatie en detailhandel.

Opwaardering en verbreding van de markt

Zowel in de verblijfsrecreatieve als de consumptieve horeca richten veel ondernemingen zich op de (beneden)modale inkomenscategorie. Deze ondernemingen zijn ontstaan door een bepaalde vraag vanuit de markt. Met de toenemende vraag naar voorzieningen en comfort kan een opwaardering van het huidige aanbod kansen bieden. Daarnaast is het onderscheidend vermogen van veel ondernemingen, en daardoor ook Schouwen-Duiveland als totaalproduct, relatief klein doordat veel ondernemingen zich richten op hetzelfde segment. Een verbreding van het aanbod kan het onderscheidend vermogen en de diversiteit in het aanbod versterken.

Seizoensverlenging

Het drukke seizoen is vrij kort. Dit heeft tot gevolg dat de voornaamste inkomsten in de horeca in een zeer kort tijdbestek verworven dienen te worden. Door het seizoen te verlengen kan er een betere spreiding plaatsvinden van inkomsten.

Versterking van bestaande voorzieningen en omgeving

Veel bestaande locaties en voorzieningen worden onvoldoende belicht of benut. Het bestaande aanbod aan voorzieningen zou versterkt kunnen worden, bijvoorbeeld door het openstellen van natuurgebieden voor recreatie of het bieden van comfort op strand, langs fietsroutes etc. In de promotie en marketing zou beter belicht kunnen worden wat Schouwen-Duiveland te bieden heeft en zo uniek maakt.

Samenwerking

Op Schouwen-Duiveland heerst een grote mate van versnippering. Niet alleen tussen verschillende sectoren (en soms ook binnen sectoren), maar ook tussen verschillende kernen. Wanneer de ondernemers (detailhandel, horeca, verblijfsrecreatie en eventueel aanverwante sectoren) gezamenlijk de handen in elkaar zouden slaan dan zouden er, eventueel in samenwerking met de overheid, grote stappen gezet kunnen worden.

Schouwen-Duivelandpas

Deze Schouwen-Duivelandpas moet het verblijf voor zowel de verblijfsrecreant, dagrecreant als de bewoner van Schouwen-Duiveland veraangename en vergemakkelijken door allerlei functionaliteiten / faciliteiten als openbaar vervoer en entree tot musea aan de Schouwen-Duivelandpas te koppelen. Het idee achter de Schouwen-Duivelandpas kan het beste omschreven worden als een gebruiksvriendelijk middel voor gemak, leisure, toegankelijkheid,

innovatie en veiligheid voor toerist, recreant, bewoner, ondernemer en gemeente. Op het moment van schrijven wordt door de ondernemers gewerkt aan de verdere operationalisering van de Schouwen-Duivelandpas.

2.2 Trends in de horeca

Om de kansen zoals benoemd in paragraaf 2.1.2 te benutten kan aansluiting worden gezocht bij enkele landelijke trends. Met name ook de kans om tot verbreding en opwaardering te komen van de markt vereist dat er ingespeeld wordt op deze trends. Uiteraard zijn trends dynamisch; de onderstaande gegevens dienen dan ook niet als statisch te worden beschouwd.

2.2.1 Verblifsrecreatieve horeca

Op dit moment zijn de onderstaande trends actueel²:

- Consumenten zijn steeds meer op zoek naar maatwerk (als gevolg van de toenemende individualisering);
- De gast wenst entertainment en beleving;
- Toenemende vraag naar Food & Beverage-activiteiten (bijvoorbeeld ontbijtformules c.q. lunchconcepten);
- Afname van de hoeveelheid vrije tijd en daardoor behoefte aan onthaasting en verwenning (bijv. door “wellness”);
- Vraag naar complete voorzieningen in de accommodatie (internet, DVD, games etc.)/behoefte aan een “thuis-gevoel”;
- Toename van ketenvorming (aansluiting bij een nationale of internationale keten);
- Opkomst van doelgroep- of themahotels (kinderhotel, design & boutiquehotel, golfhotel, sprookjeshotel etc.);
- Opkomst van het leertoerisme (overnachting in combinatie met cursussen, congressen en seminars);
- Toename van korte luxe vakanties;
- Toename van de 50+-markt (als gevolg van de toenemende vergrijzing).

Voor Schouwen-Duiveland kunnen deze trends een toegevoegde waarde hebben. De gast is steeds meer op zoek naar toegevoegde waarde bij de keuze van haar overnachtingsmogelijkheid (beleving, entertainment, themahotels). Om het onderscheidend vermogen te vergroten is het belangrijk nieuwe hotelconcepten aan te bieden. Hierbij kunnen ook bijzondere gebouwen (torens, monumentale panden etc.) en locaties (direct gelegen aan natuurgebieden, bij duinen, bos etc.) een belangrijke rol spelen. Ook relevant is de opkomst van themahotels. Door gericht vanuit een specifiek thema te werken kunnen beleving en maatwerk gecombineerd worden. Voorbeelden zijn een kindhotel, sprookjeshotel, golfhotel, sporthotel, waterhotel etc.

Luxe speelt in toenemende mate een belangrijke rol voor de keuze van een accommodatie. Momenteel geldt dit voornamelijk voor Belgische en Duitse gasten, maar ook de Nederlander raakt steeds meer gehecht aan luxe en comfort. Er worden steeds meer voorzieningen in de accommodatie verwacht. Door het vluchtige leven dat vele mensen leiden wil men in de vakantie optimaal verwend worden en tot rust komen (onthaasten). Ook gaat men vaker en korter op vakantie. De toenemende vergrijzing, de opkomst van het leertoerisme en het verlangen naar meer comfort zorgen ervoor dat de vraag naar betaalbare luxe in de toekomst alleen maar meer zal toenemen. Gekoppeld hieraan is ook de toenemende vraag naar wellness. De horecasector geeft overigens aan dat op Schouwen-Duiveland sprake is van een vertragend effect in de signalering van deze trends.

² Bedrijfschap Horeca en Catering. (2004). Slapen in de Nederlandse horeca. Zoetermeer.

2.2.2 Consumptieve horeca

Evenals bij de verblijfsrecreatieve horeca is ook hier een opsomming gemaakt van enkele trends. Landelijk signaleren wij de volgende trends³:

- Meer gezond eten;
- Meer consumptie van biologische producten;
- Beleviseconomie (meer ervaring en originaliteit);
- Toename van eten en drinken onderweg;
- Grote scheiding tussen luxe restaurants en modale restaurants;
- Brancheverbreding;
- Toename van behoefte aan kleinschaligheid en echtheid;
- Herontdekking van traditionele en regionale producten;
- Veranderend uitgaansgedrag.

Voor Schouwen-Duiveland kunnen deze trends een toegevoegde waarde hebben. De gast is steeds meer op zoek naar meer gezond eten, dat wil zeggen eten waarbij de nadruk ligt op de gebruikte ingrediënten en gezond boven vet gaat. Dit is gekoppeld aan de trend dat gasten (met name op vakantie) meer buitenshuis eten. Een andere belangrijke trend is beleving. De gast wil graag een toegevoegde waarde, bijvoorbeeld door thema's, totaalconcepten, originaliteit, bijzondere panden of locaties etc. De gast is hiervoor tevens bereid te betalen. Ook heeft de gast steeds vaker behoefte aan kleinschaligheid en traditionele en regionale producten. In dergelijke concepten kunnen de kenmerkende elementen van (het merk) Zeeland verder versterkt worden⁴. Een voorbeeld hiervan zijn de zeevruchten. Tot slot kan het veranderende uitgaansgedrag nog als trend genoemd worden. Het uitgaan komt later op gang en wordt veelal vooraf gegaan door het zogenoemde 'indrinken'.

2.3 Relevant beleid

2.3.1 Provinciaal beleid

Omgevingsplan Zeeland 2006-2012

In het ontwerp Omgevingsplan Zeeland 2006-2012 beschrijft de provincie Zeeland het beleid om meer ruimte te bieden voor verblijfsrecreatie. Hierbij wil de provincie graag unieke producten bevorderen. Meer ruimte biedt de provincie ook voor hotelaccommodatie. Allereerst in, en aansluitend aan, bebouwd gebied en onder strikte voorwaarden ook op enkele andere locaties. Tevens stelt de provincie eisen qua voorzieningenniveau in het hotel (luxere segment), voorzieningen in de nabijheid van het hotel en infrastructuur.

Het omgevingsplan vormt tevens een planologische handreiking voor gemeenten waarbij andere dan agrarische activiteiten in bestaande gebouwen in het landelijk gebied mogelijk worden gemaakt. In bestaande gebouwen is het in bepaalde gebieden mogelijk horeca toe te staan in het buitengebied. Zowel mogelijkheden ten aanzien van verblijfsrecreatie (hotelaccommodatie, appartementen, pension etc.) als horeca (zoals restaurant, eethuis, ijssalon, theeschenkerij etc.) staan op een positieve (niet limitatieve) lijst voor nieuwe initiatieven als agrarische nevenactiviteit.

Provinciaal Sociaal-Economisch Beleidsplan 2005-2008

In het provinciaal Sociaal-Economisch Beleidsplan (2005) komt de noodzaak tot kwaliteitsverbetering van de verblijfsrecreatie naar voren, evenals het toevoegen van een complementair aanbod met meer luxe. Hierbij kan het volgens de provincie noodzakelijk zijn meer vestigingsmogelijkheden te bieden om de kwaliteitsverbetering te stimuleren. Ook innovatie staat hierbij centraal. De provincie wenst een groei van het aantal hotelbedden in het 4- en 5-stersegment, door vestiging van twee nieuwe hotels.

³ Bedrijfschap Horeca en Catering. (2003). Kompas voor beleid voor 2004. Zoetermeer.

⁴ Zie ook: www.bestemmingzeeland.nl

2.3.2 Gemeentelijk beleid

REO Westerschouwen

Het Ruimtelijk-Economisch Onderzoek Westerschouwen is opgesteld in 1992 en tot op heden leidend geweest voor ontwikkelingen in de horecasector. Het REO geeft voor de kernen Burgh, Haamstede en Renesse aan wat de gewenste omvang is van het horeca-aanbod, waar dit het beste plaats kan vinden (door het aanwijzen van centrumontwikkelingsgebieden) en welke kwalitatieve randvoorwaarden hiervoor gelden.

Voor Renesse stelt het REO dat een uitbreiding van het aanbod niet gewenst is. De nota stuurt aan op een aanpassing van het bestaande aanbod, waarbij een afname van het aanbod harde horeca en fastfood en een toename van restaurants en eetcaf es centraal staat. Het REO benadrukt het belang van een goed horeca-aanbod in combinatie met het winkelaanbod. Geen verdere groei van fastfood, maar wel van daghoreca in combinatie met terrassen, met name in de Noordstraat. Voor Burgh geldt dat de horeca geen directe relatie heeft met het winkelaanbod. Hierdoor zal iedere uitbreiding van het horeca-aanbod individueel worden bekeken.

RES Zierikzee

De Ruimtelijk Economische Structuurvisie Zierikzee (1994) beschrijft een aantal doelstellingen voor de horeca. Allereerst stelt het RES dat veel horecagelegenheden zich richten op het midden- en lage marktsegment en dat kwaliteitsuitstraling veelal ontbreekt. Een vergroting van de diversiteit van het aanbod is dan ook gewenst. Ook is er volgens het RES sprake van een verregaande versnippering. Een verdere concentratie van met name harde horeca is hierbij wenselijk.

Rondom het Havenplein zou bovendien meer horeca gevestigd kunnen worden (met een gedeeltelijke invulling van terrassen), omdat deze locatie een centraal gelegen ontmoetings- en verblijfspunt vormt voor Zierikzee.

Structuurvisie Schouwen-Duiveland

In de Structuurvisie Schouwen-Duiveland (1999) is een onderscheid gemaakt tussen een zevental gebieden. Bij een aantal gebieden wordt de gewenste ontwikkeling ten aanzien van (voornamelijk verblijfsrecreatieve) horeca omschreven. In het gebied 'Grevelingenkust' zijn volgens de structuurvisie nieuwe kleinschalige recreatieve ontwikkelingen toelaatbaar, mits sprake is van een aantoonbare meerwaarde of toevoeging aan het recreatieve aanbod. Dergelijke ontwikkelingen moeten hierbij inspelen op en gebruik maken van de relatie met de Grevelingen of andere lokale activiteiten, bijvoorbeeld natuur- of agrarische activiteiten. Aan de Oosterscheldekust-west is op zeer bescheiden schaal, onder strenge voorwaarden, een enkele verblijfsrecreatieve voorziening mogelijk. Ook aan de Oosterscheldekust-oost zijn ontwikkelingen mogelijk, maar ook hier dient sprake te zijn van vernieuwing of verbreding, bijvoorbeeld in combinatie met natuur- en landschapsontwikkeling. In het gebied 'Centraal agrarisch cultuurlandschap' zijn in bepaalde delen nieuwe verblijfsrecreatieve voorzieningen mogelijk, mits deze plaatsvinden met natuurontwikkelingen of landschapsbouw. Rondom de ontwikkelingspolen Zierikzee en Bruinisse zijn nog nieuwe ontwikkelingen mogelijk in de sfeer van kleinschalige 'stedelijke' verblijven (zoals een hotel, appartementen of pensions).

Beleidsregel pensions

Op 13 augustus 2002 hebben Burgemeester en Wethouders de beleidsregel pensions vastgesteld. Door deze beleidsregel is de vestiging van een pension niet langer mogelijk. Pensions die aan kunnen tonen dat zij voor 1 augustus 2002 gevestigd waren zullen gelegaliseerd worden en opgenomen in nieuwe bestemmingsplannen.

Nota Integraal Veiligheidsbeleid Schouwen-Duiveland 2005-2008

In de Nota Integraal Veiligheidsbeleid Schouwen-Duiveland 2005-2008 worden diverse maatregelen beschreven ten aanzien van Veilig Uitgaan om op deze wijze de veiligheid in horecagebieden te waarborgen en daarmee overlast te voorkomen. Allereerst is er een recreatieoverleg met horeca-, recreatie en transportondernemers. Op deze wijze vindt afstemming plaats tussen de diverse partijen en wordt gekeken op welke wijze het ingezette beleid verbeterd kan worden. Tevens zal er een monitor opgezet worden om de effecten van genomen maatregelen te kunnen meten. Daarnaast zal er gewerkt gaan worden met de Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan (KVU). Dit hulpmiddel zorgt voor een kader waarbinnen samenwerkingspartners (zoals politie, horeca en gemeente) hun bijdrage leveren aan een veilig horecagebied. Ook zal er gewerkt worden aan belevingsmanagement waarbij ondernemers zich in toenemende mate bewust worden op welke wijze zij zelf een bijdrage kunnen leveren om de veiligheid te waarborgen. Ten slotte wordt ook het Keurmerk Veilig Ondernemen als maatregel genoemd om de veiligheid in winkel- en horecagebieden te verbeteren. Op basis van een veiligheidsanalyse worden er een aantal aandachtspunten benoemd die leiden tot een activiteitenplan. Wanneer aan deze eisen wordt voldaan dan ontvangt het gebied het Keurmerk Veilig Ondernemen. Door middel van onderlinge resultaatafspraken worden de samenwerkende partijen gestimuleerd de veiligheid in het gebied te verhogen.

2.3.3 Toekomstig relevant beleid

Omgevingsvergunning

Het is de bedoeling dat gemeenten vanaf 2008 met de nieuwe omgevingsvergunning gaan werken. VROM wil de verschillende vergunningen (maar ook ontheffingen en andere toestemmingsvereisten) voor wonen, ruimte en milieu zoveel mogelijk samenvoegen. De bedoeling is dat in de toekomst één vergunning (de omgevingsvergunning) volstaat. Deze kan bij één loket worden aangevraagd. Hiervoor gaat één procedure gelden waarop één besluit volgt. Voor beroep tegen dat besluit zal er één beroepsprocedure zijn. Op deze wijze wordt tijd bespaard voor de aanvrager en worden de administratieve lasten beperkt.

Een onderdeel van de omgevingsvergunning zal ook de gebruiksvergunning zijn. De regels hiervoor zullen worden vastgelegd in het Besluit gebruik bouwwerken, gebaseerd op de Woningwet. Het ministerie van VROM wil hierbij uniforme eisen stellen voor bijvoorbeeld gebruiksvergunningsplichtige situaties. Voor het horecabeleid is met name het aantal personen van belang dat gelijktijdig in een bouwwerk zal overnachten of aanwezig is. Momenteel wordt in de bouwverordening⁵ van de gemeente Schouwen-Duiveland onder andere bepaald dat een gebruiksvergunning vereist is indien aan zes of meer personen bedrijfsmatig of in het kader van verzorging, met of zonder begeleiding, nachtverblijf zal worden verschaft. Bij de nieuwe omgevingsvergunning zal dit aantal worden vastgesteld op tien personen. Tevens wordt in de huidige verordening bepaald dat er een gebruiksvergunning vereist is indien meer dan vijftig personen tegelijkertijd in een bouwwerk aanwezig zijn. Dit aantal blijft gelijk in de omgevingsvergunning. De gemeenten moeten hun bouwverordening uiterlijk 1 januari 2008 met het Besluit gebruik bouwwerken in overeenstemming hebben gebracht.

2.4 Definities

Om de eenduidigheid van begrippen te handhaven hebben we een lijst van definities opgesteld. Deze lijst is opgenomen in bijlage 1. Diverse definities zijn hierbij veelal afkomstig uit de bestemmingsplannen en van het Bedrijfschap Horeca en Catering.

⁵ Artikel 6.1.1. Zie voor de Bouwverordening: www.schouwen-duiveland.nl onder Beleid en regelgeving, Verordeningen.

Niet opgenomen in de definities, maar wel noodzakelijk voor een eenduidige betekenis van enkele begrippen, is het onderscheid tussen Bed & Breakfast, pension en hotel. In het kort zullen we hier dan ook al een voorschot nemen ten aanzien van de ontwikkelingsvisie in hoofdstuk 4 om interpretatieverschillen (onder andere in de volgende paragraaf) te voorkomen.

Bed & Breakfast zien wij niet als een bedrijfsmatige activiteit, maar als een nevenactiviteit en vindt plaats in een bestaande woning. Het maximum aantal slaapplekken stellen we dan ook vast op vijf (zie voor verdere informatie hoofdstuk 4). Een pension is wel een bedrijfsmatige activiteit en is, aanvullend op Bed & Breakfast, vanaf zes slaapplekken met een maximum van 25 slaapplekken.

Een hotel is een horecabedrijf dat voldoet aan de kwalificatie-eisen van de Nederlandse Hotel Classificatie. Alleen verblijfsrecreatieve horecaondernemingen die in het bezit zijn van één of meer sterren mogen zich wettelijk 'hotel' noemen. Voor hotels geldt het minimum van vijf slaapplekken niet om de vestiging van zogenoemde minihotels op zeer unieke locaties mogelijk te maken (bijvoorbeeld een toren, molen etc.).

2.5 Inventarisatie horeca

Als uitgangspunt voor het horecabeleid hebben we op basis van het handelsregister van de Kamer van Koophandel een inventarisatie gemaakt van het bestaande aanbod van de horeca (de 0-situatie, peildatum 1 juli 2005). Voor Bed & Breakfast is aanvullend onderzoek verricht om de-ze lijst te completeren. Deze inventarisatie geeft aan welk aanbod van horeca Schouwen-Duiveland momenteel heeft. Ook hierbij valt een onderscheid te maken tussen verblijfsrecreatieve horeca en consumptieve horeca. Voor horecagelegenheden die meerdere functies hebben (bijvoorbeeld een café-cafetaria of eetcafé) is de hoofdfunctie aangehouden (conform het handelsregister van de Kamer van Koophandel). De horeca-inventarisatie vindt u in bijlage 2.

2.5.1 Verblijfsrecreatieve horeca

De gemeente Schouwen-Duiveland telt op dit moment (volgens de nieuwe definities zoals beschreven in paragraaf 2.5) 24 hotels, 38 pensions en 28 Bed & Breakfasts. Het aanbod bevindt zich voornamelijk in het kustgebied.

Een indicatie voor de kwaliteit van de hotelaccommodatie in vergelijking met enkele andere eilanden valt te maken op basis van de classificatie in het kader van de Nederlandse Hotel Classificatie. In deze classificatie worden sterren toegekend die als volgt te verdelen zijn:

*****	5 sterren	Luxehotel met tal van faciliteiten
****	4 sterren	Eersteklas hotel
***	3 sterren	Middenklasse hotel
**	2 sterren	Hotel met enkele extra voorzieningen t.o.v. het 1 sterhotel
*	1 ster	Hotel met goede basisvoorzieningen

In dit overzicht zijn niet alle hotels meegenomen, maar alleen de hotels in badplaatsen en steden om een goede vergelijking mogelijk te maken. Op basis van deze vergelijking kunnen we stellen dat het gemiddelde kwaliteitsniveau lager is dan op de overige Zeeuwse eilanden. Met name het aantal viersterrenhotels is relatief laag. Een vijfsterrenhotel is in Zeeland niet aanwezig.

2.5.2 Consumptieve horeca

De gemeente Schouwen-Duiveland telt op dit moment 78 restaurants, 20 cafetaria's, 2 discotheken en 42 café's⁶. In vergelijking met het landelijk of Zeeuws gemiddelde is met name het

⁶ De inventarisatie van consumptieve horeca op Schouwen-Duiveland is gebaseerd op gegevens uit het Handelsregister van de Kamer van Koophandel.

aanbod in restaurants vrij hoog. Uiteraard dient hierbij in ogenschouw te worden genomen dat de gemeente een toeristisch-recreatieve gemeente is.

Hoewel er volgens het Handelsregister op Schouwen-Duiveland twee discotheken/bars/dancings zijn is het feitelijke aantal hoger. Alleen al in Renesse zijn circa vier horecagelegenheden die de kenmerken vertonen van een discotheek/bar/dancing. Ook in Zierikzee bestaat een dergelijke horecagelegenheid.

In het aanbod van restaurants kan ook een uitsplitsing worden gemaakt naar kwaliteit op basis van bestaande classificatiesystemen. Vooral de Michelinster is een felbegeerde gastronomische onderscheiding die slechts mondjesmaat wordt uitgedeeld. In Zeeland zijn acht restaurants die deze onderscheiding toegekend hebben gekregen, waarbij restaurant Oud Sluis te Sluis het maximum van 3 sterren behaald heeft. Op Schouwen-Duiveland is deze onderscheiding tot op heden niet toegekend. Een andere gerenommeerde beoordeling is de Gault-Millau. De GaultMillau werkt met een puntenbeoordeling met een maximum van 20 punten. Op Schouwen-Duiveland zijn slechts twee restaurants met een meer dan gemiddelde beoordeling op basis van de GaultMillau, namelijk De Vluchthaven in Bruinisse en Hostellerie Schuddebeurs in Schuddebeurs, beide met 11 punten. Op basis van deze gegevens is tevens op te maken dat in vergelijking met de andere eilanden de gemeente Schouwen-Duiveland niet bijzonder hoog scoort.

Tot slot kan worden gesteld dat het bestaande horeca-aanbod veelal eenzijdig is. Een verdere differentiatie en verbreding van het bestaande aanbod is wenselijk.

3 Speerpunten visie horeca Schouwen-Duiveland

Op basis van de waarnemingen uit hoofdstuk twee (lokale ontwikkeling, kansen & bedreigingen en trends) zullen we in dit hoofdstuk de hoofdlijnen voor de toekomstvisie van de horeca op Schouwen-Duiveland beschrijven. De hoofdlijnen van de toekomstvisie kunnen we hierbij onderverdelen aan de hand van de vijf keuzes in de nota 'Schouwen-Duiveland kiest voor toerisme':

Keuze	Visie
1. Kiezen voor recreatie & Toerisme	→ Een toename van het aantal overnachtingen en bestedingen
2. Kiezen voor behoud van de eigenheid	→ Versterken van de identiteit en profilering van het eiland Schouwen-Duiveland
3. Kiezen voor samenhang	→ Een opwaardering van het totaalproduct Schouwen-Duiveland
4. Kiezen voor kwaliteit	→ Een versterking, opwaardering en verbreding van het huidige aanbod in de horeca
5. Kiezen voor samenwerking	→ Versterken van de samenwerking tussen de horecasector en overige sectoren

In de volgende paragrafen zal per missie de visie, strategie en middelen verder worden uitgewerkt. Bij de diverse genoemde maatregelen zal voornamelijk worden uitgegaan van initiatieven vanuit de ondernemers. De gemeente kan, indien nodig, faciliterend en ondersteunend optreden.

3.1 Een toename van het aantal overnachtingen en bestedingen

'Schouwen-Duiveland kiest voor toerisme' benadrukt het belang van extra overnachtingen en bestedingen. Ook in deze ontwikkelingsvisie leggen we hier nog eens de nadruk op. Horeca, detailhandel en verblijfsrecreatie zijn allen voor een groot deel afhankelijk van het aantal overnachtingen en daarmee toeristen. Het aantal overnachtingen heeft vervolgens weer een grote invloed op de bestedingen. Een toename van het aantal overnachtingen en bestedingen is dan ook wenselijk voor de vitaliteit van de gehele toeristisch-recreatieve sector.

Hoewel er diverse mogelijkheden zijn om het aantal overnachtingen en bestedingen in de horecasector te bereiken stellen we hier twee hoofddoelen. Allereerst kan een *versterking van de zakelijke markt* het aantal overnachtingen en bestedingen doen toenemen. Schouwen-Duiveland biedt rust, natuur en ruimte; een ideale omgeving voor incentives, vergaderingen, cursussen etc. Bovendien ligt Schouwen-Duiveland in de nabijheid van de randstad en de regio Rijnmond. De zakelijke gast heeft graag luxe en kwaliteit. Om Schouwen-Duiveland beter in de markt te zetten als zakelijke bestemming dient het aanbod dan ook aan te sluiten op deze vraag naar luxe en kwaliteit. Ook met promotie en marketing kan Schouwen-Duiveland meer als zakelijke bestemming worden geprofileerd.

Bovendien sluit een versterking van de zakelijke markt ook aan bij een andere strategie, namelijk *seizoensverlenging*. Door Schouwen-Duiveland ook aantrekkelijk te maken in het voor- en naseizoen kunnen de bestedingen en overnachtingen toenemen. Maar ook andere doelgroepen kunnen het seizoen verlengen, bijvoorbeeld omdat zij in een andere periode dan het hoogseizoen op vakantie gaan (zoals de 50+-ers). Mogelijkheden voor seizoensverlenging kunnen gevonden worden in het ontwikkelen van een elkweervoorziening (of het aantrekken van investeerders hiervoor), promotie en marketing gericht op de andere seizoenen, het afstemmen van diverse sectoren (detailhandel, horeca, verblijfsrecreatie etc.) met elkaar over bijvoorbeeld openingstijden in het voor- en naseizoen etc.

3.2 Versterken van de identiteit en profilering

De identiteit van Schouwen-Duiveland is voor velen onduidelijk. Schouwen-Duiveland biedt immers niet alleen maar zon, zand en zee, maar heeft ook nog veel meer. Bovendien heeft het eiland enkele bijzondere kenmerken die nog onvoldoende naar voren worden gebracht. Indien er geen duidelijk en eenduidig profiel c.q. identiteit is voor Schouwen-Duiveland dan heeft dit gevolgen voor het imago dat wordt toegekend aan het eiland, het aantrekken van investeerders, het profiel van de recreant etc. Nadat een keuze is gemaakt voor het profiel danwel de identiteit van het eiland kan dit ten uitvoer worden gebracht in de marketing en promotie. Hierbij kan ook aansluiting worden gezocht bij het merk Zeeland (bijvoorbeeld door aansluiting bij het thema water, vrijheid, landbouw, zeevruchten etc.)⁷. De horeca dient hier voornamelijk zelf op in te spelen. In de ontwikkelingsvisie zullen we de unieke kenmerken van Zeeland ook meenemen in de kaderstellende voorwaarden (zie hoofdstuk 4 en 5) om op deze wijze een verbreding van het aanbod te versterken.

Om de identiteit van het eiland Schouwen-Duiveland te vergroten is het noodzakelijk om deze identiteit en haar unieke kenmerken te stimuleren. Ook in het actieprogramma 'Schouwen-Duiveland kiest voor toerisme' wordt dit onderdeel aan de orde gesteld. Voor de horecasector kan hier invulling aan worden gegeven door het *stimuleren van ontwikkeling en verkoop van lokale producten en gerechten*, maar ook door het *stimuleren van het gastheerschap* (bijvoorbeeld met cursussen en voorlichting) om Schouwen-Duiveland te profileren als gastvriendelijk eiland. Ook het *stimuleren van het agrotourisme* is een mogelijkheid om de landschappelijke kenmerken van Schouwen-Duiveland te versterken en de agrarische karakter van het eiland te benutten.

3.3 Een opwaardering van het totaalproduct

De toenemende vraag naar luxe, comfort en beleving, het teruglopen van het aantal overnachtingen en de verschuiving in doelgroepen vereisen dat het huidige product Schouwen-Duiveland zich aanpast aan de vraag. Het horeca-aanbod staat niet op zichzelf, maar maakt onderdeel uit van het totaalproduct Schouwen-Duiveland. Daarom dient het gehele aanbod in deze opwaardering betrokken te worden (dus ook detailhandel, verblijfsrecreatie etc.). Een toename van het voorzieningenniveau en het versterken van comfort staan hierbij centraal. Door het huidige aanbod c.q. voorzieningen door te lichten kunnen de opwaarderingmogelijkheden in kaart worden gebracht. Ook het aantrekken van investeerders en exploitanten door middel van *acquisitie* kan een bijdrage leveren in het aanbod van voorzieningen. Tot slot is ook de opstelling van een *Masterplan Schouwen-Duiveland* een mogelijkheid waarbij ook de revitalisering van enkele kernen meegenomen zou kunnen worden. In dit Masterplan kan worden weergegeven hoe een opwaardering concreet verwezenlijkt kan worden. Het Masterplan kan hierbij de functie van uitvoeringsagenda vervullen. Hierbij kan de overheid faciliterend optreden.

3.4 Een vernieuwing, verbreding en versterking van het huidige aanbod

Het huidige horeca-aanbod heeft veel aanbod in dezelfde categorie. Het onderscheidend vermogen van de sector blijft hiermee bescheiden. Een hoger en gedifferentieerder kwaliteitsniveau (in aansluiting op de toenemende vraag naar luxe) zou niet alleen kunnen zorgen voor een toename van de bestedingen, maar ook voor een versterking van de zakelijke markt. Een hoger kwaliteitsniveau van de horeca dient in de eerste plaats door de sector zelf gerealiseerd te worden door investeringen in het eigen product en aanbod. De gemeente kan dan ook voorwaarden stellen bij nieuwbouw of uitbreiding waarbij *vernieuwing, verbreding en versterking* van het aanbod centraal staat.

Ook dient het de ondernemer makkelijker te worden gemaakt om te ondernemen. *Ruimte en flexibiliteit* zijn hier kernwoorden. Om een versterking, opwaardering en verbreding van het huidige aanbod, mede door innovatie en creativiteit, te verwezenlijken dient de gemeente in

⁷ Bureau voor Toerisme Zeeland. (2004). *Zeeland... om grôds op te wezen en om van te 'ouwen'*. Een studie naar de positionering van de Zeeuwse identiteit.

toenemende mate te denken in mogelijkheden voor ontwikkelingen. De gemeente dient zich niet langer primair op te stellen als controleur van de sector, maar als adviseur.

Ook het terugdringen van de administratieve lasten hoort hierbij. De gemeente dient terughoudend te zijn met regels en *controles voor diverse wet- en regelgeving integraal* (oftewel: in één keer) uit te voeren. Tot slot is er vanuit de sector een grote behoefte aan *één aanspreekpunt voor de horecasector* die de ondernemer helpt bij vragen of problemen.

3.5 Versterken van de samenwerking

Zoals eerder gesteld staat de horecasector niet op zichzelf. Om de eerdergenoemde doelen te bereiken is het noodzakelijk dat er samenwerking is tussen diverse sectoren en ondernemers onderling en tussen gemeente en ondernemers. Het gezamenlijk nadenken over de toekomst van Schouwen-Duiveland als toeristisch-recreatieve gemeente is een belangrijk doel.

3.6 Samenvatting

In hoofdstuk drie hebben we de basis geschetst voor de ontwikkelingsvisie. De diverse geformuleerde speerpunten zullen als rode draad terugkomen in het beleid (hoofdstuk 4, 5 en 6), maar ook leiden tot enkele concrete uitwerkingpunten (hoofdstuk 7). Om de speerpunten kort samen te vatten kan het volgende schema worden opgesteld:

Visie	Speerpunten
1. Een toename van het aantal overnachtingen en bestedingen	Zakelijke markt Seizoensverlenging
2. Versterken van de identiteit en profilering van het eiland Schouwen-Duiveland	Stimuleren verkoop lokale producten en gerechten Stimuleren gastheerschap Stimuleren agrotourisme
3. Een opwaardering van het totaalproduct Schouwen-Duiveland	Vestigingsbeleid Masterplan Schouwen-Duiveland
4. Een versterking, opwaardering en verbreding van het huidige aanbod in de horeca	Vernieuwing, verbreding en versterking Ruimte & Flexibiliteit Beperking administratieve lasten/ integrale controles
5. Versterken van de samenwerking tussen de horecasector en overige sectoren	Eenheid in visie

4 Ontwikkelingsvisie verblijfsrecreatieve horeca

In dit hoofdstuk zullen we, mede op basis van de visie zoals beschreven in hoofdstuk 3, de ontwikkelingsvisie schetsen voor de verblijfsrecreatieve horeca. In deze visie staat centraal dat de markt bepaalt waar de vraag ligt. De gemeente zal hierin kaderstellend en eventueel faciliterend optreden. Hierbij benoemen we geen specifieke locaties voor ontwikkeling, noch bespreken we dit per kern. We gaan er hierbij van uit dat de verblijfsrecreatieve horeca zich ontwikkelt op locaties die de ondernemer geschikt acht voor de exploitatie van een onderneming. Hierbij bieden de bestaande kaders (zoals bijvoorbeeld het bestemmingsplan, wet- en regelgeving of de structuurschets Schouwen-Duiveland) voldoende sturingsmogelijkheden.

Tot slot willen we graag duidelijk stellen dat de onderstaande driedeling van verblijfsrecreatieve horeca (Bed & Breakfast, pension en hotel) slechts een beleidsmatige indeling is. Dit sluit niet uit dat de ondernemers ervoor kiest zichzelf een andere naam toe te kennen (zoals bijvoorbeeld een Bed & Breakfast die zich pension of gasthuis noemt).

4.1 Bed & Breakfast

Bed & Breakfast zien wij als een nevenactiviteit in een bestaande woning. Het overnachten vindt dan ook bijna altijd plaats in bestaande slaapvertrekken. Tot op heden was er veel onduidelijkheid over het onderscheid tussen Bed & Breakfast en pensions. Het verschil zit nu met name in het feit dat Bed & Breakfast een nevenactiviteit is en dus ondergeschikt aan de woonfunctie van een pand.

Om de mogelijkheid voor vestiging van Bed & Breakfasts eenvoudiger te maken en de administratieve lasten zo veel mogelijk te beperken dient met name gekeken te worden naar de mogelijkheden om procedures met betrekking tot bijvoorbeeld de gebruiksvergunning, exploitatievergunning of planologische inpassing zo eenvoudig mogelijk te maken. Wij zullen het maximum aantal slaapplekken dan ook op vijf vaststellen. Hierbij is het allereerst ook planologisch mogelijk om te spreken van een nevenactiviteit (oftewel: ondergeschikt aan de woonfunctie en dus geen bedrijfsmatige activiteit). Hierdoor is een Bed & Breakfast niet langer in strijd met de woonbestemming. Daardoor hoeven er geen tijdrovende en kostbare procedures plaats te vinden, zoals bijvoorbeeld een binnenplanse vrijstelling. Daarnaast is er bij het aantal van vijf slaapplekken geen gebruiksvergunning nodig (naast de reguliere eis dat ieder gebouw dient te voldoen aan de voorwaarden van bijlage 3 en 4 van de bouwverordening).

Een Bed & Breakfast valt onder de omschrijving van een horecabedrijf zoals omschreven in artikel 2.3.1.1 in de Algemene Plaatselijke Verordening van de gemeente Schouwen-Duiveland. Voor de vestiging zou formeel dan ook een exploitatievergunning vereist zijn. Omdat de overlast en uitstralingseffecten van een Bed & Breakfast gering zullen zijn en om de administratieve lasten te beperken zal er voor Bed & Breakfast geen exploitatievergunning nodig zijn. De burgemeester heeft op basis van artikel 2.3.1.3 de bevoegdheid om deze ontheffing van de vergunningsplicht voor een bepaald soort horecabedrijf toe te kennen.

Bed & Breakfasts dienen wel toeristenbelasting af te dragen. Bed & Breakfasts hebben dus wel een aanmeldverplichting door middel van een aanmeldformulier in bijlage 4.

Het verruimen van de mogelijkheden voor Bed & Breakfast sluit tevens aan bij dereguleringsactie nummer 54 van de campagne 'Minder regels'.

4.1.1 Bestaande vestigingen

Voor bestaande Bed & Breakfasts (volgens de nieuwe definitie) zullen geen merkbare wijzigingen optreden. Vanzelfsprekend dienen Bed & Breakfasts geregistreerd te staan bij de gemeente Schouwen-Duiveland.

4.1.2 Nieuwvestiging

Met de vereenvoudigde mogelijkheden voor het aanbieden van Bed & Breakfast hoeven Bed & Breakfasts zich alleen nog aan te melden. Dit kan door middel van een aanmeldformulier dat verkrijgbaar is bij de publieksbalie of via de website van de gemeente Schouwen-Duiveland.

Het aanbieden van Bed & Breakfast is mogelijk mits voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:

- Er mag aan maximaal vijf personen tegelijkertijd logies worden aangeboden;
- De woning dient bewoond te worden door de hoofdbewoner(s);
- Het gebouw heeft de bestemming "Wonen" en is derhalve geschikt voor permanente bewoning;
- Het gebouw is het hoofdgebouw van het perceel;
- Er mag geen onevenredige verkeers- en parkeeroverlast ontstaan voor de omgeving;
- Er mogen slechts terughoudende reclame-uitingen geplaatst worden, neonreclame is niet toegestaan;
- De woning voldoet aan bijlage 3 en 4 van de Bouwverordening.

De aanvrager dient op het aanmeldformulier te verklaren dat de Bed & Breakfast aan bovenstaande voorwaarden voldoet en naar waarheid is ingevuld.

4.1.3 Uitbreiding

Uitbreiding van het aantal slaapplekken is toegestaan tot het maximum van vijf personen bereikt is. Hierbij kan volstaan worden met het indienen van een nieuw aanmeldformulier. Uitbreiding naar meer dan vijf personen is niet mogelijk. De Bed & Breakfast wordt dan gekwalificeerd als pension en de hoofdbewoner dient dan een aanvraag in te dienen voor nieuwvestiging van een pension.

4.2 Pensions

Een pension is een bedrijf dat tot hoofddoel heeft het verstrekken van logies met als nevenactiviteiten het verstrekken van maaltijden en/of dranken aan logerende gasten. De verstrekking van maaltijden en/of dranken is hierbij alleen voor logerende gasten en niet voor passanten. Bij pensions is het minimum vanaf 6 (dit ter aanvulling op de kenmerken van Bed & Breakfast) en maximaal 25 slaapplekken.

Op basis van de huidige beleidsregel pensions is geen nieuwvestiging meer mogelijk indien dit niet reeds planologisch mogelijk is gemaakt. Aangezien er geen locaties voor nieuwvestiging in de diverse bestemmingsplannen aanwezig zijn betekent dit in feite een nullijn. De beleidsregel beschrijft dat pensions die vóór 1 augustus 2002 bestonden (en dit ook aan kunnen tonen) worden gelegaliseerd.

Met het vaststellen van deze ontwikkelingsvisie komt de beleidsregel pensions te vervallen. De ingezette beleidslijn dat alle pensions waar mogelijk gelegaliseerd worden (ook diegene die met de nieuwe definitie onder de categorie pensions vallen), indien zij aantoonbaar vóór 1 augustus 2002 gevestigd waren, zetten we voort. Hiertoe behoren ook de zogenoemde 'nieuwe pensions' (zie paragraaf 4.2.1). Uiteraard dient het pension hiervoor geregistreerd te staan bij de gemeente Schouwen-Duiveland en derhalve ook toeristenbelasting af te dragen en te voldoen aan de benodigde vergunningen.

4.2.1 'Nieuwe' pensions

Nu er een duidelijk onderscheid is gemaakt tussen Bed & Breakfasts en pensions ontstaat er een groep overnachtingsmogelijkheden die zichzelf omschrijft als Bed & Breakfast, maar formeel volgens de nieuwe definitie onder de categorie pension valt. We omschrijven deze groep als 'nieuwe pensions'. Zoals beschreven in paragraaf 4.2 zullen we ook deze 'nieuwe

pensions' waar mogelijk planologisch legaliseren indien zij gevestigd waren vóór 1 augustus 2002. 'Nieuwe pensions' die na deze datum gevestigd zijn zullen als illegaal worden beschouwd. Voor vestiging dienen zij te voldoen aan de randvoorwaarden zoals gesteld in paragraaf 4.2.2. Ook deze nieuwe pensions dienen in het bezit te zijn van een gebruiksvergunning en een exploitatievergunning te hebben in het kader van artikel 2.3.1.2 van de APV. Afhankelijk van de omvang van het pension en de ontplooiende activiteiten dient het pension ook aan diverse andere voorwaarden (en eventueel vergunningen) te voldoen in het kader van veiligheid, milieu etc.

Sommige aanbieders van accommodatie bevinden zich in het grensgebied qua aantal slaappleaatsen (bijvoorbeeld 6 of 7). De uiteindelijke keuze voor 'pension' of 'Bed & Breakfast' wordt hierbij door de aanbieder zelf gemaakt. Óf men wordt pension en voldoet aan de diverse voorwaarden en vergunningen óf men brengt het maximum aantal slaappleaatsen terug naar vijf en wordt Bed & Breakfast. Voor deze laatste groep gelden de voorwaarden als omschreven in paragraaf 4.1.2.

We gaan er vanuit dat ook deze 'nieuwe' pensions geregistreerd staan bij de gemeente Schouwen-Duiveland en toeristenbelasting afdragen. De gemeente zal op diverse wijzen (brieven, media) de nieuwe pensions (maar uiteraard ook de overige overnachtingslocaties) in kennis stellen van het nieuwe beleid. Indien een 'nieuw' pension niet in het bezit is van een geldige exploitatie- en gebruiksvergunning dan dient deze binnen drie maanden na vaststelling van deze ontwikkelingsvisie te worden aangevraagd. Indien het pension hierbij niet voldoet aan de geldende voorwaarden van de exploitatie- en gebruiksvergunning dan dient het pension binnen de wettelijke c.q. procedurele termijnen te voldoen aan de voorwaarden zoals gesteld in bijlage 3 en 4 van de Bouwverordening.

4.2.2 Nieuwvestiging

Nieuwvestiging van pensions is toegestaan onder enkele randvoorwaarden:

- Pensions kunnen niet gevestigd worden in woonwijken (woongebieden zonder functiemenging);
- Er is een goede bereikbaarheid en de toename van de verkeersdrukke leidt hierbij niet tot overlast;
- Er is voldoende parkeergelegenheid (conform de landelijke normen);
- Er mag geen lichtreclame geplaatst worden.

Daarnaast dient het pension te passen binnen de bestaande kaders en te voldoen aan bestaande wet- en regelgeving. Voorbeelden zijn vereisten ten aanzien van milieu, verkeer, planologie, brandveiligheid etc. Bovendien dient het pension in het bezit te zijn van een exploitatievergunning en, indien nodig, van een gebruiksvergunning.

4.3 Hotels

Een hotel is een horecabedrijf dat tot hoofddoel heeft het verstrekken van logies met als nevenactiviteiten het verstrekken van maaltijden en/of dranken voor consumptie ter plaatse en mogelijk de verhuur van zaalaccommodatie ten behoeve van congressen. Bovendien kan een hotel ook maaltijden en/of dranken verstrekken aan passanten (dit in tegenstelling tot het pension en Bed & Breakfast).

Volgens de Verordening Nederlandse Hotelclassificatie Bedrijfschap Horeca en Catering 2003 (artikel 13 en 14) dient voor het voeren van de aanduiding 'hotel' de desbetreffende onderneming ingedeeld te zijn in één van de categorieën van het hotelclassificatieregister.

In deze paragraaf zal een onderscheid worden gemaakt tussen eenvoudige hotelaccommodatie (1- en 2-sterren-hotels), middenklasse hotelaccommodatie (3-sterrenhotels) en de luxe hotelaccommodatie (4- en 5-sterrenhotels).

4.3.1 Eenvoudige en middenklasse hotelaccommodatie

Het aanbod van hotelaccommodatie bevindt zich op dit moment bij de eenvoudige en middenklasse hotelaccommodatie. De grote concentratie bevindt zich voornamelijk op de Kop van Schouwen. Het zou wenselijk zijn indien er een verdere spreiding zou plaatsvinden van hotelaccommodatie. Op de Kop van Schouwen wordt dan ook slechts een zeer beperkte groei voorgestaan voor 2- en 3-sterrenhotels.

4.3.2 Luxe hotelaccommodatie

Nieuwvestiging van een 4-sterrenhotel en eventueel een 5-sterrenhotel zou een passende aanvulling bieden op het bestaande aanbod. Deze luxe hotelaccommodatie kan niet alleen een opwaardering van het huidige aanbod bewerkstelligen, maar ook een stimulans zijn voor de lokale economie. Daarnaast richten deze hotels zich op een leemte die momenteel in het huidige aanbod aanwezig is. Dat het aantal 4- en 5-sterren accommodaties zo laag is, is volgens de Kamer van Koophandel Zeeland niet verwonderlijk⁸:

De beperkte aanwezigheid van 4- en 5-sterrenhotels wordt volgens de Kamer van Koophandel Zeeland veroorzaakt "...doordat de bedbezetting en het gemiddelde prijsniveau te laag zijn om een investering in gebouwen rendabel te maken. De bedbezetting is bij hotels die zich hoofdzakelijk op toeristen richten buiten het zomerseizoen zeer laag. Om toeristen aan te trekken moet, meer dan bij de zakelijke markt, gebruik worden gemaakt van de prijs als marketinginstrument. Dit drukt het rendement. Bij nieuwbouw van grotere luxe hotels zal dan ook vaak gezocht moeten worden naar mogelijkheden om de kapitaallasten voor huisvesting te verlagen door bijvoorbeeld het ontwikkelen van appartementen bij het hotel. Vanuit regionaal-economisch oogpunt zijn grote luxe hotels zeer wenselijk omdat de bestedingen per overnachting zeer hoog liggen. Hetzelfde geldt voor de bezettingsgraad. Alleen op zeer bijzondere locaties in Zeeland zijn het prijsniveau en de bezettingsgraad die nodig zijn voor de exploitatie van dergelijk hotels, haalbaar."

Ook de provincie Zeeland benadrukt dat een groter aanbod van 4- en 5-sterrenhotels een extra impuls aan de economie kan geven⁹. Inmiddels heeft de provincie Zeeland tevens een tussennotitie 'Locatiecriteria voor hotels als voorbeeld van bijzondere voorzieningen' opgesteld om te kunnen anticiperen op het Omgevingsplan Zeeland (momenteel in concept gereed). In deze tussennotitie wordt voor een deel de systematiek voor een afwegingskader uitgewerkt dat de ontwikkeling van hotels op unieke locaties in Zeeland mogelijk maakt.

De gemeente Schouwen-Duiveland zal de vestiging van nieuwe luxehotels positief benaderen en daar waar mogelijk stimuleren door middel van haar voorwaardenscheppende rol. De gemeente Schouwen-Duiveland kan daarbij tevens behulpzaam zijn in het zoeken naar enkele geschikte, unieke locaties voor de vestiging van een luxehotel. De ondernemer dient een ondernemingsplan in te dienen waarin wordt aangetoond dat het nieuwe hotel gaat voldoen aan de criteria die de Nederlandse Hotelclassificatie gesteld worden aan een 4- of 5-sterrenhotel.

4.4 Samenvatting

In de ontwikkelingsvisie wordt een duidelijk onderscheid gemaakt tussen Bed & Breakfast, pensions en hotels. Bed & Breakfast wordt hierbij gezien als kleinschalige nevenactiviteit met een maximum van vijf slaapplekken. Bed & Breakfast is dan ook niet langer in strijd met de woonbestemming. Er is geen exploitatievergunning nodig en, indien het gebouw voldoet aan bijlage 3 en 4 van het bouwbesluit, ook geen gebruiksvergunning. Het schriftelijk aanmelden van de accommodatie is voldoende. Een Bed & Breakfast is verplicht toeristenbelasting af te dragen. Een pension is een bedrijfsmatige activiteit (echter kleinschaliger dan een hotel) en is vanaf 6 slaapplekken met een maximum van 25. Door het vaststellen van het aantal

⁸ Kamer van Koophandel voor Zeeland. (2004). Economische ontwikkelingskansen toerisme Zeeland. Middelburg

⁹ Provincie Zeeland (2005). *Provinciaal Sociaal-Economisch Beleidsplan 2005-2008. Ruimte maken voor kansen*. Middelburg.

slaapplaatsen kan een duidelijke afbakening plaatsvinden van het begrip 'pensions'. Hier door ontstaat er een groep overnachtingsmogelijkheden die zichzelf omschrijft als Bed & Breakfast, maar volgens deze definitie onder de categorie pension vallen. We omschrijven deze groep als 'nieuwe pensions'. Deze nieuwe pensions worden waar mogelijk gelegaliseerd indien zij aantoonbaar gevestigd waren vóór 1 augustus 2002. Indien dit niet het geval is zal de vestiging als illegaal worden beschouwd.

Een hotel is een bedrijfsmatige activiteit waarbij de desbetreffende onderneming ingedeeld dient te zijn in één van de categorieën van het hotelclassificatieregister van de Nederlandse Hotelclassificatie. Aansluitend op de trend naar luxe en de behoefte aan een opwaardering van het bestaande aanbod zal de vestiging van 4- en/of 5-sterrenhotels worden gestimuleerd.

5 Ontwikkelingsvisie consumptieve horeca

In dit hoofdstuk wordt de ontwikkelingsvisie geschetst voor de consumptieve horeca. Ook hierbij staan de uitgangspunten zoals geformuleerd in hoofdstuk 3 centraal. Omdat het onderscheid qua aanbod van consumptieve horeca per kern groot is zal voor iedere kern een aparte ontwikkelingsvisie opgesteld worden.

5.1 Ontwikkelingsvisie horeca in de kernen

Diverse kernen hebben momenteel geen of slechts op zeer beperkte schaal horeca. Veelal komt dit door de locatie, de vraag (aantal inwoners), mate van recreatie etc. Enkele kernen hebben relatief veel horeca (met name in Renesse, Haamstede en Zierikzee). Dit is voornamelijk te relateren aan het inwoneraantal of de concentratie van verblijfsrecreatie.

Op basis van het inwoneraantal, het aantal verblijfseenheden, dagrecreatie, meldingen van overlast, structuur van de kernen etc. kunnen (mede in vergelijking tot het Zeeuws of landelijk gemiddelde) uitspraken gedaan worden over de ontwikkeling van horeca en de mogelijke ontwikkelingsgebieden hierbij.

Voor bijna iedere kern is er een horecaontwikkelingsgebied opgesteld. De horecaontwikkelingsgebieden zijn de locaties waar het gewenst is dat de horeca geconcentreerd wordt door nieuwvestiging of eventueel verplaatsing van bestaande horeca.

Afwijking van de ontwikkelingsgebieden is mogelijk indien voldaan wordt aan enkele beoordelingscriteria. Beoordelingscriteria hierbij zijn:

- De beoogde locatie heeft een unieke uitstraling zoals een monumentaal pand of een karakteristieke omgeving;
- De beoogde locatie ligt in de nabijheid van andere toeristisch-recreatieve voorzieningen;
- Vestiging van horeca op de beoogde locatie vormt een meerwaarde voor zowel de locatie als het horeca-aanbod;
- Er is een goede bereikbaarheid en de toename van de verkeersdrukte leidt hierbij niet tot overlast;
- Er is voldoende parkeergelegenheid.

Bij het opstellen van onderstaande kaders zijn we er veelal vanuit gegaan dat de markt zelf zal bepalen aan welke vorm van horeca behoefte is (zie hiervoor ook paragraaf 2.7). Hierbij wordt dan ook geen gedetailleerde invulling gegeven aan het beleid per kern, maar wordt de gewenste ontwikkeling slechts op hoofdlijnen besproken.

5.1.1 Brouwershaven

Met de ligging direct aan het Grevelingenmeer en de daarmee samenhangende toeristisch-recreatieve potentie (watersport) heeft Brouwershaven diverse ontwikkelingsmogelijkheden. De huidige horeca is gericht op zowel de plaatselijke behoefte als de verblijfs- of dagrecreant. De horeca is hierbij gevestigd rondom de Haven (zowel Noord- als Zuidzijde), de Markt en de Molenstraat. In de Molenstraat wordt, mede vanwege de onwenselijkheid van verkeersaantrekkende ondernemingen op deze locatie en het gebrek aan directe parkeermogelijkheden, geen verdere ontwikkeling van horeca voorgestaan. Verruiming van het bestaande horeca-aanbod is mogelijk.

Horecaontwikkelingsgebied: Markt, Haven Noord- en Zuidzijde.

5.1.2 Bruinisse

Bruinisse heeft een uitgebreid aanbod aan horeca, met name rondom de jachthaven en op en rondom het recreatiegebied. De horeca ligt erg verspreid waardoor het centrum een versnipperde indruk maakt. Een verdere concentratie van horeca is hierbij gewenst.

Het aanbod in Bruinisse bestaat momenteel uit 11 restaurants, 2 cafetaria's en 6 café's. In het ontwikkelingsgebied bestaat dit uit 6 restaurants (waarvan 2 Chinees-Indisch), 2 cafetaria's en 1 café. Hierbij dient te worden opgemerkt dat de restaurants in het ontwikkelingsgebied veelal de functie café-restaurant of eetcafé hebben. Een verruiming van het horeca-aanbod is mogelijk.

In het Dorpsplan Bruinisse (1995) wordt reeds gesproken over het afsluiten van de Korte Ring in het hoogseizoen. Dit is tot op heden nog altijd niet gerealiseerd. De (permanente danwel seizoensgebonden) afsluiting van de Korte Ring heeft vrijwel geen gevolgen voor de verkeersstromen, maar bevordert wel de mogelijkheid tot plaatsing van terrassen en kan hierdoor het centrumgebied versterken.

Op dit moment wordt gewerkt aan de opstelling van een structuurvisie voor Bruinisse. Een meer functionele inrichting van de Havenkade (eventueel in combinatie met horeca) zou een wenselijke ontwikkeling zijn. Een aantrekkelijke verbinding tussen de Dreef en de Havenkade is dan ook gewenst. Er wordt dan ook een horecaontwikkeling voorgestaan op het Kerkplein, Korte Ring en Oudestraat. De Dreef en Nieuwstraat zal voornamelijk gericht zijn op detailhandel.

Horecaontwikkelingsgebied: Kerkplein, Korte Ring en Oudestraat.

5.1.3 Burgh

Het horeca-aanbod in Burgh is slechts beperkt ondersteunend aan het winkelaanbod. Dit komt mede doordat Burgh niet echt een duidelijk winkelcentrum heeft. Bovendien bevindt een deel van de horeca zich buiten het centrumgebied.

Op basis van het aanbod verblijfsrecreatie is het horeca-aanbod in Burgh bescheiden. Het aanbod van horeca bevindt zich dan ook voornamelijk op (of nabij) de recreatieterreinen of in het aangrenzende Haamstede. Een uitbreiding in het horecaontwikkelingsgebied is dan ook mogelijk. Bij vestiging van horeca buiten het horecaontwikkelingsgebied dient voldaan te worden aan de voorwaarden zoals gesteld in paragraaf 5.1.

Horecaontwikkelingsgebied: Achterweg, Burghse Ring en Hogeweg.

5.1.4 Dreischor

In Dreischor bevindt zich momenteel geen horeca (met uitzondering van de ondersteunende horeca in het landbouwmuseum). Aantasting van de uitstraling van het dorp dient voorkomen te worden. Vestiging van horeca is uitsluitend gewenst in de Ring en de Zuidstraat, waarbij het behoud van de historische uitstraling centraal dient te staan.

Horecaontwikkelingsgebied: Ring en Zuidstraat

5.1.5 Ellemeet

In Ellemeet bevindt zich momenteel 1 café/snackbar. Ellemeet heeft geen winkelfunctie, maar wel op beperkte schaal een recreatieve functie (voor de aangrenzende verblijfsrecreatie). Vestiging van horeca is dan ook mogelijk.

Horecaontwikkelingsgebied: Geen.

5.1.6 Haamstede

De horeca in Haamstede bevindt zich voornamelijk op de Noordstraat en de Ring. Met name de Noordstraat leent zich voor een horecaconcentratie, eventueel met terrassen. De ontwikkelingsrichting voor Haamstede blijft dan ook onveranderd ten opzichte van het Ruimtelijk Economisch Onderzoek Westerschouwen, met name omdat ook het aanbod vrijwel onveranderd is gebleven. Dit betekent dan ook een ontwikkeling van horeca (waarbij geen verdere ontwikkeling van fastfood). In de Ring is een verdere ontwikkeling als winkelgebied gewenst. Op deze locatie wordt dan ook geen groei van de horeca voorgestaan, eerder een reductie.

Horecaontwikkelingsgebied: Noordstraat.

5.1.7 Kerkwerve

In Kerkwerve is momenteel 1 café en 1 restaurant (buitengebied bij Oosterschelde) gevestigd. Een verruiming van het horeca-aanbod is mogelijk.

Horecaontwikkelingsgebied: Geen.

5.1.8 Nieuwerkerk

In Nieuwerkerk is momenteel 1 cafetaria en 1 café-biljart aanwezig, beide op de Hoge Kerkstraat. De locatie van deze beide horecagelegenheden is qua parkeergelegenheid, verkeersdruk etc. niet optimaal. Een verdere ontwikkeling van horeca in deze straat is dan ook niet langer gewenst. Nieuwvestiging van horeca is het meest gewenst op de Kerkring.

Op basis van het inwoneraantal (circa 2600) is het aanbod van horeca laag te noemen. Een toename van horeca lijkt dan ook gewenst, mede vanwege de sociale functie van horeca en de functie die het dorp heeft voor het omliggende gebied.

Horecaontwikkelingsgebied: Kerkring, Oude Noordstaat

5.1.9 Noordgouwe

In Noordgouwe is één hotel-café-restaurant gevestigd. Een ontwikkeling van horeca is mogelijk. Vestiging van horeca is voornamelijk gewenst in de Brouwerijstraat.

Horecaontwikkelingsgebied: Brouwerijstraat

5.1.10 Noordwelle

In Noordwelle is momenteel geen horeca gevestigd (wel één dorps huis). Een ontwikkeling van horeca is mogelijk. Vestiging van horeca is mogelijk op de Dorpsring.

Horecaontwikkelingsgebied: Dorpsring.

5.1.11 Oosterland

In Oosterland bevinden zich 2 restaurants (beide nabij de Rijksweg) en 1 café-cafetaria op de Markt. Het aanbod van horeca is hiermee op basis van het inwoneraantal klein te noemen. Nieuwvestiging van de horeca dient dan ook mogelijk te zijn. De concentratie van de horeca dient zich hierbij met name te bevinden op de Markt met een uitloop naar de Sint Joosdijk (tot aan Koninginneplein) en aan de Groenendaal.

Horecaontwikkelingsgebied: Markt, Groenendaal en Sint Joosdijk (vanaf Markt tot aan Koninginneplein).

5.1.12 Ouwerkerk

In Ouwerkerk bevinden zich 2 restaurants (waarvan 1 in het buitengebied naast het Watersnoodmuseum) en 1 café. De twee horecagelegenheden in het centrum bevinden zich op de Ring en de Zuidstraat. De Zuidstraat is voor horeca echter niet geschikt, mede vanwege de ongeschiktheid voor grotere verkeersstromen. Een verruiming van horeca is mogelijk, met name op de Ring.

Horecaontwikkelingsgebied: Ring.

5.1.13 Renesse

Renesse heeft een sterk toeristische functie, maar ook een centrale functie voor omliggende kernen. Daarnaast heeft Renesse ook een dagrecreatieve functie. Op basis van deze eigenschappen is het horeca-aanbod prominenter aanwezig dan op basis van het inwoneraantal kan worden verwacht.

In het Ruimtelijk Economisch Onderzoek Westerschouwen wordt over Renesse aangegeven dat een verder uitbreiding van het consumptieve horeca-aanbod niet is gewenst, maar wordt gepleit voor aanpassing van het bestaande aanbod. In het REO wordt verondersteld dat dit zal leiden tot een afname van het aanbod harde horeca en een toename van zachte horeca met een terras. In het REO wordt tevens een combinatie van een recreatief winkelgebied in combinatie met een uitgaansgebied voorgesteld.

De beleidslijn zoals deze met het REO is ingezet zal als zodanig worden voortgezet. Dit betekent dat het recreatief winkelgebied (met daaraan gelieerde horeca) bestaat uit De Zoom, Korte Reke, Lange Reke en Hoge Zoom (tot en met De Zoom) en dat het uitgaansgebied bestaat uit de Hoge Zoom (vanaf De Zoom tot en met de kruising van de Hoge Zoom met de Vroonweg/ Roelandsweg). Momenteel wordt er door ondernemers gewerkt aan ontwikkelingsplannen voor Renesse. Deze nieuwe ontwikkelingen zouden tot een wijziging van beleid kunnen leiden.

Sommige inwoners van Renesse ervaren soms overlast door de aanwezigheid van de uitgaanshoreca in het centrum (met name geluidsoverlast). Bovendien biedt deze vorm van horeca overdag geen aanvulling op het winkelaanbod. Om deze overlast in de toekomst tot een minimum te beperken en de uitstraling c.q. sfeer van het centrum van Renesse te versterken is het wenselijk een haalbaarheidsonderzoek te houden om verplaatsing van de uitgaanshoreca naar een locatie buiten de kern te onderzoeken. Een dergelijk onderzoek zou in samenwerking met en geïnitieerd door de ondernemers of door de gemeente genomen kunnen worden, mogelijk in het kader van een structuurvisie Renesse.

Op basis van het huidige aanbod is een verdere groei van horeca niet wenselijk. Meer variatie in het bestaande aanbod is wel wenselijk. Een vermindering van de fastfood-horeca zou de kwaliteit van het aanbod ten goede komen. Daarbij zou een verschuiving van (middel)zware horeca naar lichte horeca wenselijk zijn. Er is uitsluitend ruimte voor ontwikkeling wanneer een ondernemer kan aantonen dat er sprake is van toename in diversificatie en kwaliteit van het aanbod (bijvoorbeeld geen extra snackbars, wel goede lunchrooms).

Horecaontwikkelingsgebied: De Zoom, Hoge Zoom, Korte Reke en Lange Reke.

5.1.14 Scharendijke

Scharendijke heeft een vrij uitgebreid aanbod aan horeca. Momenteel zijn er 6 restaurants, 4 snackbars en 5 cafés. Voor een kern als Scharendijke is dit aanbod vrij hoog.

Het winkelcentrum van Scharendijke is geconcentreerd in de Dorpsstraat. Deze straat is dan ook het meest geschikt als horecaontwikkelingsgebied. Momenteel bevinden zich hier 1 restaurant en 4 cafés.

Horecaontwikkelingsgebied: Dorpsstraat.

5.1.15 Schuddebeurs

In Schuddebeurs is 1 restaurant (c.q. hotel) gevestigd. Een ontwikkeling van horeca is dan ook mogelijk.

Horecaontwikkelingsgebied: Geen.

5.1.16 Serooskerke

In Serooskerke zijn 2 restaurants gevestigd. Een ontwikkeling van horeca is dan ook mogelijk.

Horecaontwikkelingsgebied: Geen.

5.1.17 Sirjansland

In Sirjansland is 1 café gevestigd in de Dorpsstraat. Een ontwikkeling van horeca is dan ook mogelijk.

Horecaontwikkelingsgebied: Dorpsstraat.

5.1.18 Zierikzee

Zierikzee heeft als monumentale stad een belangrijke toeristisch-recreatieve functie voor Schouwen-Duiveland en een grote aantrekkende werking vanuit de omliggende eilanden (dagrecreatie). De samenstelling van het huidige horeca-aanbod in Zierikzee is vrij divers, maar de kwaliteitsuitstraling op sommige plaatsen gering. Een opwaardering en verbreding van het aanbod is dan ook wenselijk.

In Zierikzee kunnen we enkele horecaontwikkelingsgebieden onderscheiden. De eerste is het Havenplein/Havenpark/Kraanplein, met de nadruk op het Havenplein. Dit gebied, vinden wij het meest geschikt voor horecaontwikkeling, vooral omdat op deze wijze een centraal ontmoetingspunt in het (winkel)centrum gecreëerd kan worden. Hierbij zou een uitbreiding van het aantal terrassen wenselijk zijn, mits mogelijk in verband met de weekmarkt en woon- en leefklimaat. Met name de vestiging van lichte horeca (bistro/restaurant) is hierbij gewenst.

De Nieuwe Haven biedt de beste mogelijkheden voor de vestiging van lichte tot middelzware horeca (restaurants of café's). Op deze wijze kan de Nieuwe Haven in de toekomst uitgroeien tot een soort wandelboulevard die door middel van de Nieuwe Boogerdstraat weer verbonden is met het centrum. De Nieuwe Haven kan hierbij een wandelpromenade vormen naar de eventueel toekomstige jachthaven in 't Sas (potentieel toekomstige vestigingslocatie). De Schuithaven is een derde ontwikkelingsgebied waar nieuwe horeca kan worden toegestaan. Een toename van fastfood is niet gewenst.

Hoewel een verregaande versnippering van horeca volgens ons niet wenselijk is betekent dit echter niet dat horeca op andere plaatsen niet is toegestaan. Hiervoor gelden de beoordelingscriteria zoals beschreven in paragraaf 5.2.

In Zierikzee is een zeer beperkte ontwikkeling van horeca in woongebieden (zoals bijvoorbeeld Poortambacht en Noorderpolder) toegestaan. Op deze wijze wordt de horeca in de woonwijk gebracht. Hierbij wordt gedacht aan een enkel café of snackbar.

Het aanbod van discotheken c.q. dancings bevindt zich voornamelijk in Renesse. Het aanbod in Zierikzee is beperkt tot 1 bar/dancing. Op dit moment past de vestiging van deze bar/dancing niet in het straatbeeld van Zierikzee. In het buitengebied zouden dan ook de mogelijkheden onderzocht dienen te worden voor de vestiging van bijvoorbeeld een discotheek c.q. uitgaanscentrum en verplaatsing van de bestaande bar/dancing. Op deze wijze kan overlast tot een minimum worden beperkt. Een onderzoek voor een nieuwe discotheek zou gehouden kunnen worden in samenwerking met een potentiële ondernemer, een onderzoek voor verplaatsing van de bestaande bar/dancing zou gehouden kunnen worden in samenwerking met de gevestigde ondernemer.

Horecaontwikkelingsgebied: Havenplein/Havenpark/Kraanplein, Nieuwe Haven en Schuithaven. Op deze plaatsen wordt een concentratie van horeca wenselijk geacht. Beperkte horeca-ontwikkeling is tevens mogelijk in bijvoorbeeld het gebied: de Nieuwe Boogerdstraat, Visstraat en St. Domusstraat, het gebied: de Meelstraat richting de directe omgeving van de St. Lievensmonstertoren, de Maarstraat en de Vissersdijk.

5.1.19 Zonnemaire

Zonnemaire heeft op dit moment 1 restaurant en 1 café/cafetaria. Een verruiming van horeca is dan ook mogelijk.

Horecaontwikkelingsgebied: Dijk van Bommedede

5.2 Ontwikkelingsvisie Buitengebied

Door middel van de Nieuwe Economische Draggers (provincie Zeeland) is het mogelijk om andere dan agrarische activiteiten mogelijk te maken in bestaande bebouwing in het landelijk gebied. Diverse bedrijfsmatige activiteiten kunnen hierbij mogelijk worden gemaakt, waaronder recreatieve functies (mits kleinschalig van opzet). Voorbeelden zijn een kampeerboerderij, appartementen, restaurant, theeschenkerij, paardenpension etc. De mogelijkheden zijn aan diverse voorwaarden gebonden, waaronder milieuaspecten, streekplancriteria, verkeersaan-trekkende werking etc. Ook dient de ondernemer te investeren in ruimtelijke kwaliteit (bijvoor-beeld door landschaps- en natuurontwikkeling). Ingediende plannen worden getoetst door een Toetsingscommissie Nieuwe Economische Draggers van de provincie Zeeland. Van de Nieuwe Economische Draggers wordt echter wel verwacht dat zij een aanvulling bieden op andere Nieuwe Economische Draggers, het landschappelijke en agrarische karakter gehand-haafd blijft en de streekgebonden kenmerken van Schouwen-Duiveland of Zeeland versterkt worden. De locatie voor de Nieuwe Economische Drager wordt tevens getoetst aan de Struc-tuurvisie Schouwen-Duiveland.

De gemeente Schouwen-Duiveland ondersteunt deze ontwikkeling omdat op deze wijze door agrariërs een passende en bruikbare nevenactiviteit kan worden ontwikkeld. Ook kan de be-taalbaarheid en het behoud van agrarische gebouwen hiermee worden vergroot. Tot slot draagt het ook bij aan de versterking van de karakteristieke kenmerken van Schouwen-Duive-land.

De gemeente Schouwen-Duiveland wil graag medewerking verlenen aan horecaontwikkeling in het buitengebied indien voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:

- De horeca-activiteit dient plaats te vinden in of bij bestaande (of voormalige) agrarische bebouwing;
- De locatie voldoet aan enkele verkeerstechnische criteria (zoals parkeergelegenheid, bereikbaarheid, verkeersveiligheid etc.);
- De horecagelegenheid past binnen de Nieuwe Economische Draggers en overige planologische kaders.

Afwijking van bovenstaande is uitsluitend mogelijk indien de nieuwe economische activiteit een duidelijke meerwaarde biedt voor de lokale economie (bijvoorbeeld het toeristisch-recreatief product) in de gemeente Schouwen-Duiveland.

Het aantal Nieuwe Economische Draggers wordt niet gemaximeerd, mede vanwege het beperkte aantal gerealiseerde eenheden.

5.3 Horeca op recreatieterreinen

Horeca op recreatieterreinen vormt veelal een aanvulling op het voorzieningenniveau op een recreatieterrein (bijv. een bungalowpark, camping etc.). Nieuwvestiging van horeca op een re-creatieterrein dient per individuele aanvraag beoordeeld te worden op de mate van overlast, planologische inpassing, uitstralingseffecten etc. Uitgangspunt hierbij is dat horeca op recrea-

tieterreinen primair bedoeld is voor de eigen gasten. Reclame-uitingen buiten het recreatieterrein zijn dan ook niet toegestaan. Door het college kan afwijkend worden besloten, bijvoorbeeld indien de horecagelegenheid een belangrijke sociale functie vervult voor de omgeving.

5.4 Eetkramen

Op Schouwen-Duiveland zijn diverse standplaatsen aanwezig waar snackwagens op basis van een standplaatsvergunning eet- en drinkwaren verkopen. Dergelijke snackwagens, die slechts tijdelijk (één of enkele dagen per week) op de weg zijn geplaatst, vallen onder het gemeentelijke Vent- en standplaatsenbeleid. Dergelijke snackwagens vallen niet onder het begrip “horecabedrijf” in de zin van de APV en zijn over het algemeen tijdelijk op de weg aanwezig.

Er zijn echter ook vormen te onderscheiden die tussen een tijdelijke standplaats en een reguliere (permanente) horecagelegenheid in zitten. Een voorbeeld is een permanente kiosk of andersoortig bouwwerk, dat als besloten ruimte kan worden aangemerkt, maar niet voor publiek toegankelijk is. Nieuwvestiging of, indien van toepassing, uitbreiding van dergelijke consumptieve gelegenheden vinden wij niet wenselijk. Het college kan echter afwijkend besluiten indien sprake is van een unieke, kwalitatieve aanvulling op het bestaande aanbod en indien een dergelijke kiosk past binnen een omgevingsplan of herinrichtingsplan zoals bijvoorbeeld de Structuurvisie.

5.5 Strandpaviljoens

Het beleid voor strandpaviljoens is beschreven in de nota Hoofdlijnen Strand, het Cafetariamodel strandpaviljoens, de Welstandsnotitie strand en de beleidsnota Zonering en Ontwikkelingskader Strand. Planologisch zijn strandpaviljoens geregeld in de partiële herziening strandpaviljoens.

5.6 Terrasoverkappingen

De gemeente wil inspelen op de trend in de consumptieve horeca tot het overkappen van terrassen. De laatste jaren komen er steeds meer verzoeken voor het geheel of gedeeltelijk overkappen van terrassen, over het algemeen in de vorm van aan weerszijden van een stalen frame uitschuifbare zonneschermen. De gemeente wil hieraan waar mogelijk medewerking verlenen ter bevordering van jaarrondexploitatie van terrassen en daarmee seizoenverlenging.

Omdat terrasoverkappingen bouwvergunningplichtige bouwwerken zijn, zal de gemeente hiervoor welstandscriteria formuleren in de “Beleidsregel terrassen”. Daarnaast zal in de actualisatie van de bestemmingsplannen een planologische regeling aan de hand van een wijzigings- of vrijstellingsprocedure worden opgenomen voor terrasoverkappingen.

6 Ondersteunende horeca

Steeds vaker wordt de gemeente Schouwen-Duiveland geconfronteerd met het verschijnsel ondersteunende horeca (ook wel horecanevenactiviteiten genoemd). Horecaondernemers kunnen dit enerzijds als concurrerend ervaren. Anderzijds kan het ook noodzakelijk zijn voor een gezonde bedrijfsexploitatie. De gemeente Schouwen-Duiveland wil, onder voorwaarden, medewerking verlenen aan verzoeken voor ondersteunende horeca.

6.1 Wat is ondersteunende horeca?

Ondersteunende horeca kan worden omschreven als een gelegenheid waarbij het doel van de onderneming niet primair gericht is op het verstrekken van consumptieve goederen, maar slechts ter ondersteuning (ondergeschikt) is van de hoofdactiviteit. Deze consumptieve activiteiten bestaan uit het verstrekken van (kleine) eetwaren en dranken voor directe consumptie ter plaatse.

Bij bovenstaande definitie kan worden aangevuld dat bij ondersteunende horeca geen sprake is van een onderneming met als (planologische) hoofdbestemming horeca. Er zijn diverse vormen van ondersteunende horeca te onderscheiden:

- Ondersteunende horeca bij detailhandel in combinatie met food (bijvoorbeeld een supermarkt of een viswinkel);
- Ondersteunende horeca bij detailhandel in combinatie met non-food (bijvoorbeeld een warenhuis);
- Ondersteunende horeca bij recreatieve en/of bijzondere doeleinden (bijvoorbeeld een museum of kinderspeelparadijs).

Of iets wel of niet ondersteunend is, is niet in alle gevallen eenduidig vast te stellen. Bij ondernemingen die in meerdere van bovengenoemde categorieën in te delen zijn dient dan ook uitgegaan te worden van de hoofdactiviteit. Zo mag een viswinkel (detailhandel) bij ondersteunende horeca ook vis frituren en als zodanig verkopen. Het daarnaast ook nog verkopen van frites is niet toegestaan. Op dat moment is er geen sprake meer van ondergeschiktheid, maar wordt de horeca een hoofdactiviteit. Ook een lunchroom en kantines bij sportverenigingen of clubhuizen vallen niet onder ondersteunende horeca, maar onder reguliere horeca.

6.2 Kaders voor ondersteunende horeca

Om duidelijkheid te creëren voor zowel gemeente als ondernemer dienen er duidelijke kaders gesteld te worden. De kaders waaraan ondersteunende horeca dienen te voldoen kunnen als volgt worden omschreven:

1. De horeca-activiteit is ondergeschikt aan de hoofdactiviteit en heeft geen zelfstandige functie;
2. De openingstijden van de horeca-activiteit vallen niet buiten de openingstijden van de hoofdactiviteit;
3. De horeca-activiteit heeft geen aparte ingang of loketfunctie;
4. Er is in het pand vrij toegankelijke sanitaire ruimte;
5. De horeca-activiteit mag geen zelfstandige promotionele activiteiten ontplooiën (advertenties, commercials, flyers etc.);
6. Bij het beëindigen van de hoofdactiviteit wordt ook de ondersteunende horeca-activiteit beëindigd;
7. Het vestigen van een terras is onder voorwaarden toegestaan.

In de nieuwe Beleidsregels terrassen Schouwen-Duiveland 2008 wordt aangegeven dat een terras bij ondersteunende horeca niet groter mag zijn dan 50% van de verkoopvloeroppervlakte die binnen in gebruik is als horecanevenactiviteit, met een maximale oppervlakte van 25 m². Tevens wordt een bepaling opgenomen dat bedrijven die op basis van deze regel geen terras kunnen openen, toch een terras van maximaal 10 m² mogen hebben.

6.3 Limitering ondersteunende horeca

Voor sommige hoofdfuncties is ondersteunende horeca een noodzaak, mede voor het goed functioneren van de hoofdvoorziening. Ook de consument verwacht in bepaalde ondernemingen de aanwezigheid van ondersteunende horeca. Deze ondersteunende horeca dient echter wel ondergeschikt te zijn aan de hoofdfunctie. Zoals reeds gesteld in paragraaf 6.1 is er een driedeling te maken in de vormen van ondersteunende horeca. Deze driedeling zal ook in de onderstaande limitering worden aangehouden.

Voor de diverse vormen ondersteunende horeca zijn de volgende limiteringen van toepassing:

Ondersteunende horeca bij detailhandel in combinatie met food: De horeca-activiteit mag ten hoogste 25% van het totale verkoopvloeroppervlak bedragen, met een maximum van 50m².

Ondersteunende horeca bij detailhandel in combinatie met non-food: De horeca-activiteit mag ten hoogste 25% van het totale verkoopvloeroppervlak bedragen, met een maximum van 50m².

Ondersteunende horeca bij recreatieve en/of bijzondere doeleinden: De horeca-activiteit mag ten hoogste 10% van het totale verkoopvloeroppervlak bedragen.

7 Hoofdpijnen uitvoeringsplan horeca Schouwen-Duiveland

In dit laatste hoofdstuk zullen diverse acties geformuleerd worden die voortvloeien uit of aansluiten bij het hiervoor beschreven horecabeleid. Deze acties zullen na vaststelling van het beleid nader worden uitgewerkt.

7.1 Ondernemersloket

De administratieve lastendruk in de horeca is vrij hoog, mede door de vele verschillende vergunningen en ontheffingen. Naast de terughoudendheid met regelgeving kan de gemeente ook de dienstverlening aan de horecaondernemers gemakkelijker maken. Voor de verblijfsrecreatieve (en consumptieve) horeca zal daarom een duidelijk aanspreekpunt worden aangewezen. Ook zal door middel van een digitaal ondernemersloket meer duidelijkheid in de regelgeving en procedures geboden worden.

7.2 Integrale controles

Ook binnen de gemeente zelf is er een versnippering aanwezig tussen verschillende afdelingen (milieu, economie, ruimtelijke ordening, belastingen, brandweer etc.). Dit zorgt voor onnodig hoge (administratieve) lasten. Een voorbeeld hiervan zijn de diverse controles (bijvoorbeeld voor de gebruiksvergunning, de milieuvergunning etc.). Door betere afstemming tussen afdelingen kunnen meerdere controles van diverse afdelingen op één moment (integraal) plaatsvinden.

7.3 Opzetten gemeentelijke horeca-database

De onderlinge uitwisseling van gegevens binnen de gemeente dient beter te worden uitgewerkt. Dit kan bereikt worden door één database voor diverse vergunningen en afdelingen. Op deze wijze kan er een betere afstemming plaatsvinden.

7.4 Promotie- en Vestigingsbeleid

Voor de ontwikkeling van Schouwen-Duiveland als toeristische bestemming is een aanvulling in het huidige voorzieningenniveau wenselijk, bijvoorbeeld door een elkweervoorziening, luxe hotelaccommodatie, een leisure centrum etc. Hiervoor is het noodzakelijk om een actieve acquisitie voor investeerders op te zetten, waarin duidelijk naar voren wordt gebracht waarom de gemeente Schouwen-Duiveland zo aantrekkelijk is om te investeren. Deze acquisitie kan plaatsvinden door brochurermateriaal, maar ook door het opzetten van een website voor potentiële investeerders of het aanschrijven van investeerders (c.q. investeringsmaatschappijen). Een acquisitiebeleid kan hier een verdere uitwerking aan geven. Dit dient gekoppeld te worden aan een imagoplan waarbij een eenduidig imago voor Schouwen-Duiveland wordt opgesteld. Voor de uitvoering van het promotie- en acquisitiebeleid kan aansluiting worden gezocht bij het acquisitiebeleid voor bedrijventerreinen waardoor een breed acquisitiebeleid ontstaat.

7.5 Haalbaarheidsonderzoek uitplaatsing uitgaanshoreca Renesse/Zierikzee

De uitgaanshoreca in het centrum van Renesse kan voor inwoners tot overlast leiden (voornamelijk geluidsoverlast). Bovendien is het de vraag of de uitgaanshoreca in het centrum nog wel passend is voor de gewenste uitstraling en het gewenste imago van Renesse. Door middel van een haalbaarheidsonderzoek kunnen we, in samenwerking met en geïnitieerd door de ondernemers of de gemeente, onderzoeken of er haalbare mogelijkheden zijn om de uitgaanshoreca (discotheken, bars etc.) te verplaatsen naar een centrale uitgaanslocatie buiten het centrum van Renesse. Een onderzoek kan plaatsvinden in het kader van een structuurvisie Renesse.

7.6 Uitvoeringsplan

In deze paragraaf zullen we de genoemde uitvoeringspunten koppelen aan een tijdsplan. Bovendien zijn de kosten per project weergegeven. Deze kosten zijn indicatief.

Project	Jaar	Activiteiten	Kosten extern (€)
Ondernemersloket	2007	Aanstellen éénduidig aanspreekpunt	
Terugbrengen administratieve lasten	2006-2008	Opzetten integrale controle-agenda	
Opzetten horeca-database	2007	Implementatieonderzoek Uitvoering	€ 2.500
Promotie- en Vestigingsbeleid	2007 2007 2007 2007-2010	Opstellen imagoplan Opstellen promotie- en vestigingsbeleid Opmaak acquisitie Uitvoering <i>per jaar</i>	€ 2.500 € 5.000
Haalbaarheidsonderzoek verplaatsing uitgaanshoreca Renesse	-	Haalbaarheidsonderzoek	P.M.
Monitor Horeca	2010	Uitvoering monitor horeca	€ 1.500

7.7 Implementatie en evaluatie

Tot slot zullen we hier nog uiteenzetten hoe de implementatie verloopt van het geformuleerde beleid in deze ontwikkelingsvisie. Het beschreven beleid treedt in werking met ingang van de tweede dag na de bekendmaking. De mogelijkheden voor Bed & Breakfast gaan op die dag in: nieuwe verzoeken zullen actief worden gedoogd, totdat de visie is geïntegreerd in de beleidsplannen. De acties zoals geformuleerd in dit hoofdstuk hebben we uitgewerkt in een uitvoeringsplan (zie hoofdstuk 7.6).

Na vier jaar zullen we het ingezette beleid monitoren en evalueren. Op basis van deze evaluatie zullen we het beleid bijstellen of continueren. Voor de monitoring kan aansluiting gezocht worden bij 'Schouwen-Duiveland In de Peiling'.

Bijlage 1: Definities horeca

Verblijfsrecreatieve horeca

Hotel/motel

Een horecabedrijf dat tot hoofddoel heeft het verstrekken van logies (per nacht) met als nevenactiviteiten het verstrekken van maaltijden en/of dranken voor consumptie ter plaatse en mogelijk de verhuur van zaalaccommodatie ten behoeve van congressen.

Bed & Breakfast

Een nevenactiviteit in een bestaande woning met maximaal vijf slaappleatsen in bestaande slaapvertrekken waarin logies wordt verstrekt en waar eventueel afzonderlijke maaltijden worden verstrekt aan gasten.

Pension

Een bedrijf met minimaal zes en maximaal vijftientig slaappleatsen dat tot hoofddoel heeft het verstrekken van logies met als nevenactiviteiten het verstrekken van maaltijden en/of dranken aan logerende gasten.

Consumptieve horeca

Afhaalrestaurant

Een horecabedrijf dat zich richt op het verstrekken van maaltijden voor directe consumptie ter plaatse met al dan niet het daarnaast afzonderlijk verstrekken van dranken of kleine etenswaren voor directe consumptie ter plaatse. Tevens bestaat hierbij de mogelijkheid dat consumpties ter plaatse afgehaald worden en niet ter plaatse geconsumeerd worden.

Café

Een horecabedrijf, niet zijnde een discotheek of bar/dancing, dat tot hoofddoel heeft het verstrekken van alcoholische en niet-alcoholische dranken voor consumptie ter plaatse, met als nevenactiviteit het verstrekken van kleinere etenswaren.

Cafeteria en snackbar

Een horecabedrijf dat tot hoofddoel heeft het verstrekken van ter plaatse bereide kleine etenswaren, met als nevenactiviteit het verstrekken van zwak-alcoholische dranken voor consumptie elders dan ter plaatse en niet-alcoholische dranken voor directe consumptie en consumptie elders dan ter plaatse.

Catering

Onderneming die zich richt op het verstrekken van bereide maaltijden en kleine etenswaren voor meestal eenmalige gebeurtenissen. De maaltijden worden niet op deze locatie geconsumeerd c.q. afgehaald, maar via een bezorgdienst op een externe locatie geleverd of opgediend. Tot deze categorie behoort ook de traiteur.

Discotheek/dancing

Een horecabedrijf dat tot hoofddoel heeft het verstrekken van al dan niet alcoholische dranken voor consumptie ter plaatse waarbij het doen beluisteren van overwegend mechanische muziek en het gelegenheid geven tot dansen een wezenlijk onderdeel vormen.

Eetkramen

Verplaatsbare consumptieve gelegenheid die zich richt op het verstrekken van al dan niet zelf bereide kleine etenswaren voor directe consumptie ter plaatse met daarnaast het afzonderlijk verstrekken van niet-alcoholische dranken voor directe consumptie ter plaatse.

Koffiehuis en lunchroom

Consumptieve gelegenheid die zich richt op het verstrekken van al dan niet zelf bereide kleine eetwaren voor directe consumptie ter plaatse met daarnaast het afzonderlijk verstrekken van dranken voor directe consumptie ter plaatse. Hiertoe behoort voornamelijk het verstrekken van al dan niet zelf bereide banketbakkersartikelen voor directe consumptie ter plaatse

waarbij zitgelegenheid aanwezig is. Hiertoe behoort ook de koffiebar, tearoom en croissanterie.

Ondersteunende horeca

Gelegenheid waarbij het doel van de onderneming niet primair gericht is op het verstrekken van consumptieve goederen, maar slechts ter ondersteuning is van de hoofdactiviteit. Deze consumptieve gelegenheid richt zich op het verstrekken van kleine eetwaren voor directe consumptie ter plaatse met daarnaast het afzonderlijk verstrekken van dranken voor directe consumptie ter plaatse. Horecagelegenheden bij sportkantines en clubhuizen vallen hier niet onder.

Restaurants

Een horecabedrijf dat tot hoofddoel heeft het verstrekken van maaltijden voor consumptie ter plaatse, met als nevenactiviteit het verstrekken van alcoholische en niet-alcoholische dranken.

Bijlage 2: Inventarisatie horeca Schouwen-Duiveland

Inventarisatie verblijfsrecreatieve horeca Schouwen-Duiveland

	Brouwershaven	Bruinisse	Burgh-Haamstede	Dreischor	Ellemeet	Kerkwerve	Nieuwerkerk	Noordgouwe	Noordwelle	Oosterland	Ouwerkerk	Renesse	Scharndijke	Serooskerke	Sirjansland	Zierikzee	Zonnemaire	Totaal
Hotel/Motel	1	1	7	1	-	-	-	2	1	-	-	7	1	1	-	2	-	24
Pensions	-	1	6	-	-	2	-	1	7	-	-	9	7	-	-	4	1	38
Bed & Breakfast	2	-	4	2	2	1	-	-	1	1	-	10	2	-	-	3	-	28
Totaal	4	3	22	3	3	3	-	3	10	1	-	29	10	2	-	9	1	103

Inventarisatie geclassificeerde hotels in de regio

	Breskens	Brielle	Burgh-Haamstede	Cadzand	Domburg	Goes	Koudekerke	Middelburg	Oostkapelle	Ouddorp	Renesse	Rockanje	Terneuzen	Veere	Vlissingen	Westkapelle	Zierikzee	Zoutelande
* ster-accommodatie	1	-	1	3	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	2	-	2	2
** sterren-accommodatie	-	-	3	1	4	-	1	1	2	-	1	-	-	-	2	4	-	6
*** sterren-accommodatie	2	3	2	1	10	2	1	5	3	-	6	1	2	2	4	-	-	3
**** sterren-accommodatie	1	-	1	5	2	1	1	1	1	-	1	-	2	-	2	1	-	1
***** sterren-accommodatie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal	4	3	7	10	16	3	3	7	6	1	8	2	4	2	10	5	2	12

Inventarisatie consumptieve horeca Schouwen-Duiveland

	Brouwershaven	Bruinisse	Burgh-Haamstede	Dreischor	Ellemeet	Kerkwerve	Nieuwerkerk	Noordgouwe	Noordwelle	Oosterland	Ouwerkerk	Renesse	Scharndijke	Serooskerke	Sirjansland	Zierikzee	Zonnemaire	Totaal
Restaurant Nederlands	6	8	10	-	-	1	-	-	-	2	2	8	5	1	-	8	1	50
Restaurant Chinees-Indisch	1	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	2	-	9
Restaurant Italiaans	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	3	1	-	-	3	-	10
Restaurant Frans	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	2	-	7
Restaurant Grieks	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	1
Restaurant Ov. Zuid-Europees	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Cafeteria/Snackbar	2	2	5	-	-	-	1	-	-	-	-	2	4	-	-	4	-	20
Lunchroom/Koffiehuis	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	3
Ijssalon	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	1	-	3
Pannenkoeken-, poffertjeszaak	-	-	2	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	4
Café	-	6	2	-	1	1	1	-	-	1	1	10	5	-	1	12	1	42
Bar, dancing, discotheek	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	2
Seizoen Horecabedrijf	-	1	4	-	-	-	-	-	1	-	-	3	-	-	-	-	-	9
Buffetten in buurt- en clubhuis	1	1	1	1	-	-	1	1	1	3	1	1	1	1	1	-	1	16
Kantine van sportvereniging	1	1	3	1	-	1	1	-	-	1	-	2	-	-	-	4	-	15
Catering	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	1	4
Conferentieoord	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	3
Kampeertreinen ¹⁰	5	4	27	-	6	2	1	-	2	-	3	29	8	2	3	4	4	100
Totaal	18	26	61	3	8	5	6	1	4	8	7	68	25	4	5	42	8	300

¹⁰ Het betreft hier horeca op kampeertreinen en bungalowparken.

Bijlage 3: Staat van Horeca-activiteiten

Categorie 1: Lichte horeca

Bedrijven die in beginsel alleen overdag en 's avonds behoeven te zijn geopend (vooral verstrekking van etenswaren en maaltijden) en daardoor slechts beperkte hinder voor omwonenden veroorzaken. Binnen deze categorie worden de volgende subcategorieën onderscheiden:

- a. Aan de detailhandelsfunctie verwante horeca:
 - automatiek
 - broodjeszaak;
 - koffiebar;
 - ijssalon;
 - snackbar;
 - afhaalrestaurant;
 - tearoom;
 - traiteur.
- b. Overige lichte horeca
 - bistro;
 - restaurant (zonder bezorg- en/of afhaalservice);
 - hotel, inclusief appartementen;
- c. Bedrijven met een relatief grote verkeersaantrekkende werking
 - bedrijven genoemd onder 1a en 1b met een bedrijfsoppervlak van meer dan 250 m²;
 - restaurant met bezorg- en/of afhaalservice (o.a. pizzeria, Chinees, McDrives).

Categorie 2: Middelzware horeca

Bedrijven die normaal gesproken ook delen van de nacht geopend zijn en die daardoor aanzienlijke hinder voor omwonenden kunnen veroorzaken:

- bar;
- bierhuis;
- biljartcentrum;
- café;
- proeflokaal;
- shoarma/grillroom;
- zalenverhuur (zonder regulier gebruik ten behoeve van feesten en dansevenementen).

Categorie 3: Zware horeca

Bedrijven die voor een goed functioneren ook 's nachts geopend zijn en die tevens een groot aantal bezoekers aantrekken en daardoor grote hinder voor de omgeving met zich mee kunnen brengen:

- dancing;
- discotheek;
- nachtclub;
- partycentrum (regulier gebruik ten behoeve van feesten, muziek-/dansevenementen).

Bijlage 4: Aanmeldingsformulier Bed & Breakfast

Aan de burgemeester en wethouders
van de gemeente Schouwen-Duiveland
Postbus 5555
4300 JA Zierikzee

Aanmelding Bed & Breakfast

Naam Bed & Breakfast: _____

Voorletters & Achternaam: _____

Adres: _____

Postcode en plaats: _____

Telefoonnummer(s): _____

Emailadres: _____

Aantal slaapplekken voor gasten: _____

Voor het aanbieden van Bed & Breakfast gelden de volgende voorwaarden:

- Er mag aan maximaal vijf personen tegelijkertijd logies worden aangeboden;
- De woning dient bewoond te worden door de hoofdbewoner(s);
- Het gebouw heeft de bestemming wonen en is derhalve geschikt voor permanente bewoning;
- Het gebouw is het hoofdgebouw van het perceel;
- Er mag geen onevenredige verkeers- en parkeeroverlast ontstaan voor de omgeving;
- Er mogen slechts terughoudende reclame-uitingen geplaatst worden, neon is niet toegestaan;
- De woning voldoet aan bijlagen 3 en 4 van de Bouwverordening.
- Ten behoeve van de heffing van toeristenbelasting dient een juist en actueel nacht(verblijf)register te worden bijgehouden.

Ondergetekende verklaart te voldoen aan de bovengenoemde voorwaarden en bovenstaande naar waarheid te hebben ingevuld.

Datum: _____ Handtekening: _____

U kunt het ingevulde formulier sturen aan: Burgemeester en wethouders van de gemeente Schouwen-Duiveland, Postbus 5555, 4300 JA Zierikzee.

Wij adviseren u tevens navraag te doen bij de Kamer van Koophandel Zeeland (handelsregister) en het Bedrijfschap Horeca en Catering over de inschrijving van uw activiteiten.